

**MATEŘSKÁ ŠKOLA OSTRAVA – PORUBA,
NEZVALOVO NÁMĚSTÍ 856, příspěvková organizace
s odloučeným pracovištěm
MATEŘSKÁ ŠKOLA nám. Boženy Němcové 664, Ostrava – Poruba**

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
na období od 1. 2. 2020 do 31.8.2025

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání**

Název programu:

„PUTUJEME SE SLUNÍČKEM, OBJEVUJEME NAŠI ZEM“

Motto:

„Je úžasné, co děti dokážou, když jim k tomu dáme příležitost.“

/Linda Dobson/

Čj. 204/2019/MŠ-NN/Kr

Zpracovala: Bc. Radka Kredbová ředitelka školy

Školní vzdělávací program byl zpracován dle RVP PV čj. 32 405/2004-22

ŠVP PV byl opětovně schválen na pedagogické radě 30. 8. 2023.

Aktualizace k 1. 9. 2023

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉŠKOLE

Název školy	Mateřská škola Ostrava – Poruba, Nezvalovo náměstí 856
Právní forma	Příspěvková organizace
Sídlo	Nezvalovo náměstí 856, 708 00 Ostrava – Poruba
Odloučené pracoviště	Mateřská škola nám. B. Němcové 664, 708 00 Ostrava – Poruba
Zřizovatel	SMO, Úřad městského obvodu Poruba, Klimkovická 28/55,
Kontakt zřizovatele	599 480 111
Ředitelka	Bc. Radka Kredbová 775 560 526
Zástupkyně	Mgr. Markéta Klubalová 724 238 200
Telefonní kontakt	MŠ Nezvalovo nám. 856 596 926 540 MŠ nám. B.Němcové 664 596 910 122
E mail Obou mateřských škol	ms.nezvalovo@post.cz
www stránky	www.msnezvalovo.cz
Facebook	Mateřská škola Pohádka Ostrava – Poruba Mateřská škola Mateřidouška Ostrava – Poruba
Název vzdělávacího programu	„PUTUJEME ZA SLUNÍČKEM, OBJEVUJEME NAŠI ZEM“

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola „Pohádka“ Nezvalovo nám. 856

Mateřská škola, Ostrava – Poruba, Nezvalovo nám. 856, příspěvková organizace je zřízena Statutárním městem Ostrava, Městským obvodem Poruba. Škola vznikla sloučením dvou mateřských škol 1. 1. 2003. V souladu s údaji v rejstříku škol a školských zařízení nyní provozuje dvě pracoviště mateřské školy, školní jídelnu a školní výdejnu.

Mateřská škola „Pohádka“ na Nezvalově náměstí je vybudována v bytové zástavbě. Je v nájmu bytového družstva. Mateřská škola má kapacitu 108 dětí, je čtyřtřídní a homogenní. Nachází se ve třech podlažích.

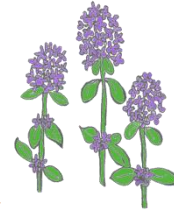
Ve spodním podlaží se nachází kuchyň, sklad hraček na zahradu, archiv školy a dva vchody do jednotlivých tříd mateřské školy.

V prvním patře budovy se uprostřed nachází kancelář účetní a vedoucí školní jídelny školy, sklad a místnost správních zaměstnanců, výdejna stravy. Na každou stranu se rozkládají dvě třídy a herny, sociální zařízení a šatny pro děti.

Ve druhém patře je kancelář ředitelky školy, sklad učebních pomůcek, výdejna stravy a interaktivní místnost. Na každou stranu dvě třídy a herny, sociální zařízení a šatny pro děti.

Za budovou školy se nachází prostorná, zrenovovaná školní zahrada vybavena hracími prvky, houpadly, průlezkami, dvěma pískovišti a kolotočem. Prostorné terasy slouží ke sportovním aktivitám dětí a řízeným činnostem.

V blízkosti mateřské školy se nachází Základní škola Dětská, Středisko přírodovědců, Zimní stadion, Fitness centrum. Se všemi organizacemi úzce spolupracujeme. Využíváme bruslení pro děti, chodíme pravidelně cvičit do fitness centra, kde se o děti starají profesionální trenéři. (Tyto aktivity jsou organizovány za finančního přispění zřizovatele Statutárního města Ostravy, městského obvodu Poruba). Od poloviny ledna jsme pro děti připravili přípravku atletiky „Sportáček“ ve spolupráci se Základní školou Komenského v Ostravě – Porubě. Všechny tyto aktivity jsou pro obě mateřské školy shodné.

Mateřská škola „MATEŘIDOUŠKA“ nám. B.Němcové 664

Mateřská škola je umístěna v husté bytové zástavbě sídliště Poruba. Byla postavena v roce 1954 a tomu odpovídá technický stav budovy. Je součástí bytového domu, jehož majitelem je RESIDOMO, s.r.o.

Mateřská škola má kapacitu 108 dětí, je čtyřtřídní. Mateřská škola je třípodlažní. V přízemí se nachází kuchyň, která od září 2002 slouží jen k výdeji stravy. Za tímto účelem je MŠ vybavena nákladním výtahem. Strava se dováží z mateřské školy V Zahradách.

V přízemí je přezouvárna dětí, šatna pro správní zaměstnance, sklad čistého prádla, čisticích prostředků, sklad zahradních hraček a sklad nepoužívaných předmětů. Také je zde třída a herna využívána zatím jako tělocvična. Tyto prostory jsou pronajímány externí firmě na výuku angličtiny.

V prvním i druhém poschodí se nacházejí dvě třídy a herny, šatny dětí, ředitelna, sborovna, dále pak hygienické zařízení pro děti a WC pro dospělé. V hernách se denně rozkládají lehátka pro odpolední odpočinek dětí. V prvním i druhém patře se nacházejí kuchyňky pro výdej stravy.

Všechny 4 třídy mateřské školy jsou heterogenní. V prvním patře jsou děti dvou až čtyřleté, ve druhém patře čtyř až sedmileté.

K pobytu venku a pohybovým aktivitám slouží školní zahrada se třemi pískovišti, houpadly a hřištěm s rychleschnoucím povrchem. Dále se zde nachází hrací prvky – prolézačky se skluzavkou, hračka, kladina, prolézací tunel. K environmentálnímu vzdělávání slouží pěkný dřevěný altán, velká tabule. K pohybovým aktivitám využíváme také uměle vybudovaný kopec.

Součástí zahrady je v loňském roce zrenovovaná terasa, která slouží ke sportovnímu vyžití dětí. Na terase jsou umístěny v období od dubna do října stoly a lavice pro hry a řízené činnosti. Dětem je na zahradě zajištěno krytí před sluncem vzrostlými stromy, děti se v teplém počasí mohou ochlazovat pod sprchou.

Celá budova i zahrada jsou vybaveny kamerovým systémem, který zvyšuje bezpečnost dětí v MŠ a umožňuje díky automatickému otevírači dveří vpouštět do budovy jen povolání.

Mateřská škola stojí na sídlišti, je obklopena řadou domů. V blízkosti mateřské školy se nachází základní škola, do které přechází většina našich dětí.

V blízkosti mateřské školy se rovněž nachází Fakultní nemocnice s poliklinikou. S fakultní nemocnicí jsme v letošním školním roce navázali vzájemnou spolupráci, zajistili jsme řadě zaměstnanců FNO možnost umístění dětí v naší mateřské škole.

3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Hlavním úkolem mateřské školy je vytvořit optimální prostředí pro somatický, sociální a emotivní vývoj jedince přirozeným střídáním vzdělávacích situací, her a odpočinku. Naší hlavní myšlenkou je vytvořit dětem takové prostředí, v němž se budou cítit bezpečně a v němž budou respektovány, což jim umožní chovat se a vyvíjet se zcela přirozeně. Naším cílem je také položit u dětí základy pro celoživotní vzdělávání i základy pro schopnost jednat v duchu lidských a etických hodnot. Pro dosažení tohoto cíle upřednostňujeme formu prožitkového a situačního učení. Dáváme přednost skupinové práci, vyznáváme individuální přístup k dítěti na základě pedagogické diagnostické činnosti, kterou provádíme průběžně během celého roku. V souladu s RVP PV je učivo uspořádáno do pěti na sebe navazujících ucelených částí – integrovaných bloků (IB), které se zaměřují na dané oblasti RVP PV – biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální.

ŠVP mateřské školy “PUTUJEME ZA SLUNÍČKEM, OBJEVUJEME NAŠI ZEM“ chápeme jako otevřený dokument umožňující kdykoli změnit či obnovit jeho obsah.

Školní vzdělávací program (ŠVP) je tvořen kompetencemi RVP PV. Jsou v něm obsaženy dílčí cíle vzdělávání, výstupy, se kterými by měly děti opouštět MŠ při vstupu do základní školy a formy a metody vzdělávání. Se ŠVP pracují všechny třídy souběžně, měsíčně z něj vybírají dílčí cíle do třídních programů. Třídní programy zpracovávají pedagogové pro svou třídu dle délky integrovaných bloků, samostatně, vybírají formy, metody, motivační okruhy a obsahy činností s různou náročností dle věkového složení dětí ve třídách a dle svého uvážení.

4. HLAVNÍ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Hlavním cílem ŠVP je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň přizpůsobit se životu v sociální komunitě.

Za důležité považujeme vytvořit bohaté, podnětné a rozvíjející prostředí pro zvědavé, hravé a spokojené děti. Věnovat péči jak dětem talentovaným, tak dětem se specifickými vzdělávacími potřebami (logopedická péče, vytváření IVP, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními). Škola vede dítě k účtě ke společenství, ve kterém žije. Dítě spoluvytváří, respektuje a ovlivňuje chod vztahů, dějů v přírodě i ve světě kolem sebe, které mají přímý vliv na jeho život.

4.1 Prostředky naplňování ŠVP

Materiální prostředí

- kvalitně vybavená celá škola náradím a náčiním
- kvalitně vybavené herní koutky
- zdravotně nezávadné a námětové prostředí
- bohatá motivační nabídka aktivit
- uspořádání třít tak, aby byly dostupné a podporovaly aktivitu dětí
- vytvořené estetické prostředí, ve kterém je zajištěna bezpečnost dětí i dospělých
- optimální naplněnost tříd
- úzká spolupráce s partnery
- zvelebení prostředí školní zahrady MŠ Mateřídouška

Organizační prostředí

- provozní řád, organizační řád, školní řád
- Školní vzdělávací program a třídní vzdělávací programy
- IVP, PLPP, projekty
- informační systém – facebookové a webové stránky školy
- homogenní a heterogenní skupiny

Sociální prostředí

- vytvořit si pravidla soužití
- organizační řád školy
- aktivní užívání prostředků podporujícího zdravé klima
- různorodé činnosti pro seberealizaci
- spolupráce všech zaměstnanců školy
- přizpůsobení aktivit věkovým skupinám
- dodržovat BOZP
- spolupráce s rodiči a přáteli školy
- motivace partnerů ke sponzoringu
- příspěvek mateřské školy k aktivitám městského obvodu Poruba

4.2 Hlavní principy a záměry programu

- ∞ akceptovat vývojová specifika dětí předškolního věku
- ∞ umožňovat rozvoj a vzdělání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních potřeb
- ∞ zaměřovat se na vytváření základů klíčových kompetencí
- ∞ předškolní vzdělávání je kvalitní z hlediska cílů vzdělávání, podmínek a výsledků vzdělávání
- ∞ ŠVP je srovnatelný v obsahu a vzdělávání
- ∞ ŠVP umožňuje využívat různé formy i metody vzdělávání a přizpůsobuje se konkrétním regionálním i místním podmínkám, možnostem a potřebám
- ∞ ŠVP poskytuje rámcová kritéria pro vnitřní i vnější evaluaci

4.3 Klíčové kompetence

Kompetence představují soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince ukončujícího předškolní vzdělávání.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

4.4 Hlavní dlouhodobé cíle pro rok 2019 - 2023

- Na pedagogických radách zobecňovat a předávat nové zkušenosti z vlastní práce. Oceňovat tvůrčí a iniciativní činnost učitelů.
- Obohacovat IB zařazováním většího podílu moderních forem práce: prožitkového učení, skupinové práce, experimentování, práce s chybou a další efektivní metody vzdělávání.
- Ve vzdělávacím procesu se cílevědomě zaměřit na zhoršující se mezilidské vztahy mezi dětmi, jako je netolerance a menší ochota vzájemné pomoci a ohleduplnosti.
- Vzdělávací obsah obohatit o větší podíl prvků pohybových a manuálních aktivit.
- Soustavnou pozornost ve vzdělávání věnovat dětem mladším tří let i dětem nadprůměrně nadaným, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i předškolákům.
- Cíleně a v průběhu všech činností rozvíjet verbální i neverbální komunikaci a slovní zásobu dětí.
- Vytvářet stále lepší podmínky pro rozvoj technických a manuálních dovedností (např. práce s náradím, práce s nástroji a přístroji, správné držení psacího náčiní, porozumění instrukcím a práce podle nich apod.- viz. Projekt „Malý kutil, opravář“, Projekt „Malý řemeslník“).
- Položit základy pro rozvoj finanční gramotnosti.
- Citlivě a systematicky naplánovat všechny akce školy
- Naplánovat společné akce obou škol
- Tematické vycházky do přírody i za poznáním plánovat účelně a s maximálním využitím pro další vzdělávání.
- Využívat možností dalšího vzdělávání pedagogů prostřednictvím nabízených projektů, které jsou rozpracovány na bázi evropských zdrojů.
- Studium a samostudium pedagogických pracovníků zaměřit na získání nových poznatků ze všech vzdělávacích oblastí.
- Pokračovat ve spolupráci s rodiči a spolupráci neustále prohlubovat.
- Pokračovat ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.

Hlavní cíle školy budou v průběhu období doplňovány a aktualizovány v souladu se závěry z vlastního hodnocení školy a z hodnocení ŠVP.

5. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Věcné podmínky

Prostory mateřských škol jsou dostatečně velké a umožňují vzdělávání dětí, jak ke hře i na odpočinek. Každá třída má svou hernu, třídu, šatnu a sociální zařízení. Prostor pro ukládání lůžkovin odpovídá hygienickým požadavkům dle hygienických norem, je dostatečný, větratelný a lůžkoviny jsou individuálně rozděleny pro každé dítě.

Hračky a pomůcky odpovídají věku dětí a jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Hračky jsou umístěny v dosahu dětí, přehledně a systematicky uspořádané. Třídy, šatny a chodby mateřské školy jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi dětí.

Obě školy mají k dispozici školní zahrady, které jsou vybaveny mnoha herními prvky (kolotoč, houpačky, lezecká stěna a skluzavka apod.). Všechna pískoviště, jsou zakrytá plachtou.

Návrh na úpravu věcných podmínek:

- ∞ Výměna podlahové krytiny v prostoru výdejen a kuchyně MŠ nám. B.Němcové
- ∞ Oprava terasy na zahradě MŠ nám. B.Němcové v záruční době
- ∞ Výměna starých elektro vypínačů v MŠ Nezvalovo nám.
- ∞ Zvelebení prostoru mezi třídami k využití pro děti MŠ Nezvalovo nám.

5.2 Životospráva

Dětem je poskytována strava odpovídající platným normám a předpisům. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Strava je připravována ve školní jídelně MŠ Nezvalovo. Do mateřské školy nám. B.Němcové je strava dovážena ze školní jídelny MŠ V Zahradách.

Od ranních her mají děti k dispozici pitný režim, který zastupuje dostatečné množství druhů čajů, vody nebo džusů. Klademe velký důraz na pitný režim zejména v letním období při pobytu venku. Pitný režim je samoobslužný. Je dodržován 3 hodinový interval mezi jídly. Děti vedeme k samostatnosti adekvátně k jejich věku.

V mateřské škole je nastaven pravidelný režim dne, který je dodržován. V případě potřeby (návštěva akcí, divadlo v MŠ, akce školy, školní výlety apod.) je možné ho přizpůsobit dle dané situace. Při změnách režimu dne vždy respektujeme potřeby dětí.

Organizační struktura dne dětí v MŠ

6:00 - 8:30	otevření MŠ, pitný režim, spontánní hry, činnostiřízené i spontánní, rozvíjení podnětů nabízených učitelkou
8:30 – 9:00	přivítání dne - komunitní kruh, PH chvilka (tělovýchovné činnosti)
9:00–9:15	průběžná svačina
9:15 - 9:45	řízené činnosti pedagogem na základě TVP, námětové činnosti dle volby pedagogů a dětí, zpívání, dokončení činností z rána, postupný přechod na pobyt venku
9:45 - 11:15	pobyt venku na zahradě či cílených vycházkách, projektové vycházky
11:15 – 12:00	hygiena, příprava na oběd, oběd
12:00 – 12:30	předávání dětí zákonným zástupcům, ukládání dětí k odpočinku
12:30 - 14:15	uzavření MŠ, polední odpočinek dle individuálních požadavků dětí, klidové činnosti, relaxační chvilka, zájmové aktivity
14:15 – 14:45	průběžná svačina
14:45 - 16:30 (17:00)	předávání dětí zákonným zástupcům, spontánní aktivity, dokončení ranních činností - započaté hry, uzavření budovy (delší provoz na BN)

Tělesná pohoda a volný pohyb

Denní aktivity jsou zařazovány tak, aby dětem poskytovaly dostatek volného pohybu na školní zahradě i v MŠ. Zároveň je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých

děti. Po obědě je vždy zařazován polední odpočinek, při kterém jsou předčítány pohádky, a poté je pouštěna relaxační hudba.

Pobyt venku

Je realizován každodenně nejméně 2 hodiny denně. Při nepříznivých podmínkách počasí (silný vítr, déšť, mráz, smogová situace apod.) je pobyt venku zkracován, případě nahrazován činnostmi a hrami. Mateřská škola využívá při pobytu na zahradě pískoviště, travnatou plochu k pohybovým činnostem, pohybovým, závodivým hrám hřiště nebo přilehlé terasy. V případě slunečného, teplého počasí pobývají děti na zahradě i odpoledne. Během pobytu venku mají děti zajištěný pravidelný pitný režim a v letních měsících je dětem umožněno otužování a osvěžování vodou.

Odpočinek dětí

Po obědě děti odcházejí na lehátka a ukládají se k polednímu odpočinku. Na každé mateřské škole je jedna třída pro nespavé děti. Děti mají po obědě 20-30 minut odpočinku a potom navazují klidové činnosti dle volby dětí, klidové hry nebo pro předškolní děti činnosti související s přípravou na školu.

Odpolední činnosti

Řídí se zájmy dětí na třídách a dokončováním dopoledních činností, děti se postupně rozchází domů.

Cílem je vytvářet pohodové prostředí, které bude přínosné pro dětské stravování, vést děti od počátku k sebeobsluze, k zautomatizování hygienických návyků, k zvnitřnění potřeby pasivního odpočinku a respektování této potřeby u kamarádů. Vést děti k osvojení pravidelných herních a pohybových aktivit. Pedagogové i správní zaměstnanci budou pro děti přirozeným vzorem během celého dne.

5.3 Psychosociální podmínky vzdělávání

Snahou všech pracovníků mateřské školy je, aby dítě bylo maximálně spokojené a šťastné.

Na úrovni školy:

- MŠ má velmi dobré **klima**, které je možné doložit stálým a velkým zájmem o mateřskou školu.
- Práce jednotlivých pracovníků školy je založená na **vzájemné spolupráci**. Všechny učitelky šíří pohodu ve třídách i při spolupráci s rodiči.
- Děti mají možnost sledovat vstřícné jednání učitelky s rodiči, v průběhu dne, nebo na společných akcích pro děti a rodiče.
- Zaměstnanci školy mezi sebou respektují pravidla **komunikace**, naslouchají si, společně vytvářejí pravidla, plánují, vyhodnocují.
- Vycházejí i z **hodnocení** a požadavků rodičů, vyplývajících z anket, dotazníků a společných setkání.
- Ve vztazích mezi dospělými je vzájemná důvěra, všechny činnosti jsou plánovány a připravovány společně tak, aby nápady, metody a způsoby práce mohly využít i ostatní pracovnice.
- Vytváříme předpoklady pro adaptaci dítěte do mateřské školy a jeho seznámení se s prostředím.

Na úrovni třídy:

- Učitelky se domlouvají o činnostech s dětmi každodenně, vytváří jim pohodu, klidné, podnětné a rozmanité prostředí.
- Obě učitelky společně plánují a dávají dětem možnost volby.
- Učitelky dětem při práci dávají možnost dokončit činnost, dohrát si hru, proto je rozvržení pracovní doby učitelek uspořádáno tak, aby zejména při práci ve skupinách byly přítomné ve třídě učitelky dvě.
- Děti se ve třídách podílejí na společném vytváření pravidel ve třídě a snaží se o jejich dodržování
- Učitelky úzce spolupracují s rodiči dětí.
- Učitelky informují rodiče o dítěti.
- Obě učitelky přijímají připomínky od rodičů a předávají je ostatním pracovníkům jako podklad pro hledání cest k řešení, plánování, nebo ke změně.
- Respektujeme zvyklosti a rituály třídy

Na úrovni pedagogické pracovnice:

Všechny pedagogické pracovnice respektují cíle mateřské školy, pracují tak, aby podpořily image školy, její naplněnost a samy se prací s dětmi obohacovaly, učily.

Je důležité:

- být každodenně připravená na práci
- před zahájením práce mít připraveno dostatek pomůcek a materiálu pro hru a činnosti dětí
- být empatická a kreativní – umět si poradit v nenadálých situacích
- být zdravotně i psychicky v pohodě, nebát se požádat o pomoc kolegyni
- mít na zřeteli rovný, stejný přístup ke všem dětem
- věnovat se neformálním vztahům mezi dětmi, ovlivňovat je nenásilně prosociálním směrem a tak přispívat k prevenci šikany a jiných patologických jevů.

Spolupráce s ostatními zaměstnanci při vzdělávání dětí:

Je dlouhodobou zvyklostí vzájemně si při práci pomáhat. Některé situace pro spokojenost dětí vyžadují větší pozornost ze strany správních zaměstnanců či zaměstnanců kuchyně.

Mateřská škola pořádá několik organizačně náročných akcí v průběhu roku, při které je významná spolupráce se všemi zaměstnanci školy.

Co vyžadujeme od dětí - dodržujeme sami!!!

Pro dobré klima školy platí:

- ∞ vzájemně se přijímáme takové, jaké jsme
- ∞ kontaktujeme se očima, když spolu mluvíme
- ∞ usmíváme se na sebe
- ∞ oslovujeme druhého jménem tak, jak je mu to příjemné
- ∞ dodržujeme přirozenou slušnost a ohleduplnost
- ∞ povzbuzujeme druhého, ale i dokážeme požádat o pomoc
- ∞ umíme pochválit, co se druhému daří

Pracovat s každým dítětem jako s osobností, přihlížet k jeho osobnostním zvláštnostem, chránit soukromí rodiny a respektovat diskretnost.

5.4 Organizace chodu školy

Děti mají zázemí ve svých domovských třídách a jsou vzdělávány ve čtyřech heterogenních skupinách. V MŠ Mateřídouška jsou ve třídě Sedmikrásek a Pampelišek děti od 2 do 4 let a ve třídách Zvonečků a Šípků nabízíme vzdělávání dětem od 4 do 6 (7) let.

V MŠ Pohádka jsou děti vzdělávány ve čtyřech třídách – ve třídě Skřítků jsou vzdělávány děti od 2 do 3 let, ve třídě Kašpárků jsou vzdělávány děti od 3 do 4 let, ve třídě Dráčků poskytuje vzdělávání dětem od 3 do 6 let (třída je heterogenní) a ve třídě Vodníčků jsou vzdělávány děti 5 až 6 (7) letě.

Každá třída pracuje podle svého TVP, který vychází ze ŠVP pro PV. Ve směnném provozu v MŠ Mateřídouška se střídá celkem 10 učitelek a 2 chůvy. V MŠ Pohádka se střídá celkem 8 učitelek.

Denní řád je dostatečně pružný, přihlíží k potřebě dětí po určité stálosti, hranic, ale i k potřebě svobody. Sladit a vzájemně vyvážit potřebu svobody a potřebu hranic je podmínkou zdravého vývoje dítěte v předškolním věku.

Organizační struktura dne je pouze orientační, s ohledem na dobu pobytu venku a pravidelný interval mezi jídly.

Plánování veškerých činností vychází z potřeb a zájmů dětí, je přihlíženo k jejich individualitě na základě pedagogické diagnostiky. Ve třídách jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, vše je ergonomicky přizpůsobeno dětem.

Dopolední program je zahájen ranním kruhem, v jehož rámci se děti seznámí se strukturou aktivit daného dne, jsou vhodně motivovány pro jednotlivé činnosti a mohou sdělovat své myšlenky, postřehy a problémy v otevřeném prostředí s jasným komunikačním rámcem daným pravidly. Dopolední program je zaměřen na řízené činnosti a doplněn s ohledem k potřebám a biorytmům dětí volnými herními aktivitami a pobytem venku. Odpolední program má volnější strukturu s větší mírou odpočinkových činností.

V rámci nadstandardních aktivit mateřské školy probíhá, seznamování s anglickým jazykem, cvičení ve fitness centru, bruslení, plavecký či lyžařský výcvik, přípravka atletiky „Sportáček“.

5.5 Řízení mateřské školy

Každodenní vzájemná komunikace, předávání si informací, zkušeností je základem úspěšné práce naší mateřské školy. Všichni pracovníci samostatně a bez obav vyjadřují své názory, které ostatní otevřeně přijímají. Pracujeme v ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Navzájem si pomáháme pedagogové i správní zaměstnanci školy.

Podmínkou úspěšného řízení mateřské školy je pro nás mít vytvořen funkční informační systém. S ohledem na skutečnost, že se jedná o 2 pracoviště, je nutné komunikovat elektronicky i mít přesně stanovené kompetence nejen vedoucích pracovníků, ale celého týmu. Dílčí nedostatky se řeší na operativních poradách. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, komunikaci v týmu i individuální pracovní pohovory. Mateřská škola má dobrý předpoklad pro vytváření prostředí příznivého klimatu.

Prostředky realizace:

- ∞ osobní kontakt – měsíční porady vedoucích pracovníků, provozní porady a pedagogické rady, vzájemné hospitace
- ∞ elektronická pošta (situace vyžadující zpětnou vazbu)
- ∞ telefonické hovory (řešení aktuálních situací)

Podporovat obousměrný tok informací, samostatnost, efektivitu práce a tvořivost zaměstnanců, umožňovat další vzdělávání a aktivní podíl zaměstnanců na řízení organizace.

5.6 Personální a pedagogické zajištění

Mateřská škola Nezvalovo nám. má 31 zaměstnanců a to - 20 pedagogických pracovníků z toho 1 asistentka pedagoga. Mateřská škola disponuje s 11 nepedagogickými pracovníky z toho 1 chůva (školní asistent).

Pedagogický kolektiv je tvořen plně kvalifikovanými učitelkami. Učitelky s delší praxí předávají mladším kolegyním své zkušenosti a zároveň od nich získávají nové náměty a podněty pro svou pedagogickou činnost.

Všichni pedagogové mají zájem o svůj odborný růst a dále se sebevzdělávají.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pracovníků, které absolvují semináře a školení v rámci dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky (DVPP), které rozšiřují jejich odbornost. S obsahem absolvovaného semináře daná pracovníce seznamuje ostatní na pravidelných poradách.

Zajišťujeme také specializované služby, jako je konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogických center., besedy s pedagogy základních škol pro rodiče budoucích prvňáčků.

Pedagogičtí pracovníci:

Bc. Radka Kredbová	ředitelka MŠ BN
Mgr. Markéta Klubalová	statutární zástupkyně ředitelky MŠ NN
Lucia Bednářová	učitelka NN
Sára Sládková, DiS.	učitelka NN
Bc. Nikol Karbowiaková	učitelka NN
Jarmila Adamcová	učitelka NN
Šárka Pernicová	učitelka NN
Dominika Dudíková	učitelka NN
Ing, Bc. Eva Vasilová	učitelka NN
Lucie Niedobová	učitelka NN
Mgr. Zuzana Polachová	zastupující učitelka MŠ BN
Bc. Petra Ivanová	učitelka BN
Bc. Jana Tkáčová	učitelka BN
Lenka Baturná	učitelka BN
Natalie Gojová, DiS.	učitelka BN
Bc. Lucie Jelínková	učitelka BN
Bc. Marika Vighová	učitelka BN
Simona Hochvaldová	učitelka BN
Zuzana Gebauerová, DiS.	učitelka BN
Eva Dluhošová	chůva BN
Markéta Kopecká	Asistent pedagoga, učitelka BN

Provozní zaměstnanci:

Bc. Hana Vavrošová	účetní obou MŠ BN a NN
Kateřina Vicherková	vedoucí provozu NN
Zdeňka Kadlčáková	kuchařka NN
Zuzka Novická	kuchařka NN
Blanka Vávrová	správní zaměstnankyně BN
Renata Švigárová	správní zaměstnankyně NN
Taťána Opiolová	správní zaměstnankyně NN
Šárka Zajoncová	správní zaměstnankyně BN
Petra Tomášová	správní zaměstnankyně BN
Jana Prodzová	pracovnice školní výdejny BN

Využívat různorodost specializace a zájmů jednotlivých pedagogů v rámci delegování přípravy dílčích aktivit v tematických vzdělávacích plánech. Zahrnout do plánu DVPP školení učitelek a jejich další vzdělávání.

5.7 Spoluúčast rodičů a partneři školy

Jedním z nejdůležitějších článků spolupráce jsou rodiče, a to jako partneři. Snažíme se o vstřícnou a odbornou komunikaci, navazování partnerských vztahů s cílem společného působení na vzdělávání dětí. Připravujeme pro rodiče společné akce v mateřské škole jako je tvořivá dílna, Jablíčkobraní, Čertovská nadílka, Vánoce Dětem, Karneval, Den matek, rozloučení se školáky a jiné.

Spolupráce s partneři je pro naši celou mateřskou školu nepostradatelná. Má význam při zajišťování podmínek vzdělávání, finančního zajištění, organizaci a navazování vztahů i získávání zpětné vazby.

Spolupráce se zřizovatelem, orgány státní správy a s ostatními subjekty pomáhá naší mateřské škole při prezentaci na veřejnosti, která je základem pro dobrou image a zájem o školu.

ZŠ:

- ∞ návštěva předškolních dětí v 1. třídě ZŠ Komenského a ZŠ Dětská
- ∞ zapůjčení školní tělocvičny ZŠ Komenského – olympiáda pro děti MŠ
- ∞ účastníme se společných akcí, které jsou pořádány MŠ a ZŠ Dětská, ZŠ Komenského

SŠ:

- ∞ pronájem sálu a využití studentů při akcích obou mateřských škol „KARNEVAL“- Střední škola řemesel a služeb Zdeňka Matějčka, Ostrava – Poruba
- ∞ umožnění praxe studentkám oboru Učitelství pro MŠ Střední školy Zdeňka Matějčka, Ostrava- Poruba.

ZUŠ:

- ∞ návštěva výchovných programů, koncertů

Policie ČR a Městská policie:

- ∞ na Policii ČR - účastníme se besed
- ∞ pracovníci Městské policie nás navštěvují v mateřské škole s preventivním programem
- ∞ ukázky práce policistů, psovodů „Den s Policií ČR“

MKS:

- ∞ MŠ využívá nabídky KD Poklad k přípravě a organizaci kulturních akcí pro děti (kino, divadlo, koncerty)
- ∞ využíváme možnost pronájmu Domu Farnosti Ostrava – Poruba ke společným akcím

HZS:

- ∞ Exkurze v hasičské zbrojnici – ukázka práce, beseda

Lyžařská škola:

- ∞ MŠ zajišťuje realizaci lyžařského výcviku pro zájemce na Skalce Ostrava – Vřesina

Plavecká škola:

- ∞ zajišťujeme realizaci plaveckého výcviku pro zájemce „Crabík“, Ostrava

Městská knihovna Ostrava - Poruba:

- ∞ navštěvujeme s dětmi knihovnu - besedy pro děti k domluvenému tématu

PPP, SPC:

- ∞ mateřská škola spolupracuje s PPP Ostrava – Poruba, s SPC Ostrava – Zábřeh, Kap. Vajdy děti s poruchou PAS. SPC Frýdek – Místek – děti s tělesným postižením. Na požádání pedagogové zpracovávají dotazníky pro děti, které jsou objednány k odbornému vyšetření.

Externí pracovníci

- ∞ využíváme lektorskou nabídku při výuce angličtiny v MŠ „Angličtina s úsměvem“
- ∞ účastníme se výstav, besed a výukových programů „Středisko přírodovědců – Korunka“ – environmentální vzdělávání, „Středisko turistů“ – keramika pro děti
- ∞ zapojujeme se do výtvarných soutěží
- ∞ **spolupráce s MŠ Exilu – pedagogická intervence**

Zřizovatel:

- ∞ při zajištění financování škol
- ∞ při plánování rozpočtových výhledů
- ∞ při odstraňování havarijních událostí
- ∞ při zajišťování prázdninového provozu ve městě
- ∞ při zápisu do mateřských škol
- ∞ zajištění bruslení na Zimním stadionu Ostrava - Poruba

Spolupracovat s rodiči na základě oboustranné důvěry a porozumění.

5.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory** (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

5.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení (ŠPZ).

5.8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

PLPP tvoří třídní učitelky, jsou odpovědné za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování. IVP tvoří třídní učitelky pod vedením speciálního pedagoga na základě doporučení ŠPZ, jsou odpovědné za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.

5.8.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- ≈ uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- ≈ realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- ≈ osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- ≈ spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- ≈ snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- ≈ přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření a podle SPC.

5.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Chování dítěte nám naznačuje, že je nadané:

- ≈ má široký slovník, vyjadřuje se jasně a plynule
- ≈ chce znát, jak věci fungují
- ≈ snadno se začne nudit
- ≈ je velice zvědavé
- ≈ když dostane příležitost, má sklony k ovládnutí druhých
- ≈ má smysl pro humor
- ≈ má dobrou fyzickou koordinaci těla
- ≈ je impulzivní – dříve jedná, než myslí
- ≈ má rádo věci pro dospělé a chce být se staršími lidmi

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Pro děti je již druhý školní rok realizován kroužek „Zvědavé sovy“ finančně podporován Statutárním městem Ostrava v rámci projektu Talentmanagement.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

5.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- ≈ dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- ≈ ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- ≈ prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- ≈ šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení
- ≈ je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí,
- ≈ mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,

- ≈ vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí,
- ≈ učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

5.11 Distanční výuka v době uzavření Mateřské školy

Distanční výuka je způsob výuky, který probíhá na dálku. V době uzavření mateřské školy z důvodu mimořádných epidemiologických opatření, popř. jiných mimořádných událostí, bude zajištěna distanční výuka pro děti plnící povinné předškolní vzdělávání.

Na e-mailové adresy zákonných zástupců, popř. osobně, budou zaslána rozpracovaná témata, která budou zahrnovat – motivační pohádku či příběh, básničku a písničku k tématu a pracovní listy na procvičování grafomotoriky, předčtenářských a předmatematických představ. Doplněno o hry a manipulační činnosti.

Po ukončení nouzového stavu přinesou zákonní zástupci vypracované výstupy zpět do mateřské školy. (popřípadě pošlou nafocené na email školy.)

6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

6.1 Charakteristika tříd

Kapacita mateřské školy je 2 děti, děti jsou rozděleny do 9 tříd dle věku. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je zajišťováno v rámci provozních možností školy v době pobytu venku, oběda a ukládání k polednímu odpočinku.

Vzdělávání dětí probíhá v denním režimu, který je dostatečně flexibilní, reaguje na individuální možnosti a potřeby dětí a potřeby mateřské školy.

MŠ Pohádka

1. třída Skřítků

Ve třídě Skřítků se vzdělávají děti ve věku 2,5 – 5 let. Hlavním cílem třídy je zaměření na sebeobsluhu dětí a získání primárních hygienických i společenských návyků. V průběhu září si společně s dětmi vytvoříme pravidla, která se budou týkat vzájemných vztahů, chování ve třídě a při pobytu venku. Tato pravidla si budeme neustále připomínat a dodržovat po celý školní rok. Pravidla třídy budou výtvarně zpracována a umístěná ve třídě k okamžitému zrakovému vnímání dětí. Při činnostech budeme využívat nejvíce skupinových forem. Individuální a frontální formy budeme využívat dle případné situace. Zaměříme se na všestranný rozvoj dětí v rámci kognitivního, emocionálního, tělesného a sociálního vývoje. Děti se budou dělit do skupin motivací (písničkou, básničkou, hádankou...), budeme se snažit uspokojit všechny děti pomocí různorodého výběru činností.

Hlavní záměr:

- Rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality, vzdělávacího potenciálu s citovým postojem vůči svému okolí, ostatním lidem, člověku a jeho práci, rodině, přírodě a tradicím.
- Uvědomění si nutnosti ochrany přírodního prostředí, chápání a vnímání svého chování i chování okolí.
- Vytvoření vztahu k přírodě, vidění krásy a změn průběhu celého roku.
- Respektování potřeb dítěte, umožnění zkoumání a objevování.
- Zajištění bezpečí dětí po stránce fyzické i duševní.

Akce třídy Skřítků

Říjen:	- Ochutnávka ovoce a zeleniny- výroba špízů
Prosinec:	- Zdobení vánočního stromu, pečení perníčků
Leden:	- Hry se sněhem , stavění sněhuláků
Únor:	- Stanice přírodovědců
Březen:	- Návštěva knihovny
Květen:	- Školní výlet
Červen:	- Den dětí

2. třída Kašpárci

Třída Kašpárků je věkově heterogenní třída ve věku od 3 do 5 let. Ve třídě na základě společně vytvořených pravidel a vzájemného respektu vytváříme pohodovou a kamarádskou atmosféru. Všem dětem umožňujeme adaptaci, která je pro začlenění do kolektivu velmi důležitá. Rozvíjíme fantazii a tvořivost. Podporujeme vzájemnou spolupráci, kamarádství, ohleduplnost a samostatnost každého dítěte. Hravou formou rozvíjíme dětskou osobnost. Veškeré činnosti jsou uzpůsobeny věkovému složení třídy.

Hlavní záměr:

- postupná adaptace na prostředí mateřské školy
- podpora samostatnosti
- rozvoj schopnosti spolupracovat
- probouzet v dětech pozitivní vztah k životnímu prostředí

Akce třídy Kašpárků

ŘÍJEN: Hračkový den

LISTOPAD: Vyřezávání dýně
Tvoření z keramiky

PROSINEC: Den s čerty a andílky
Posezení u stromečku

LEDEN: Hry se sněhem

ÚNOR: Pohádkový den

BŘEZEN: Vítání jara

DUBEN: Den země

KVĚTEN: Den s knihou – návštěva knihovny

3. tříd Dráčků

Ve školním roce 2023/2024 budou třídu dráčků navštěvovat děti ve věku 4 až 6 let.

Tento školní rok bude především zaměřen na přípravu předškolních dětí na vstup do základní školy. Budeme děti podporovat v kreativitě, všeobecných znalostech, v hudebních a rytmických činnostech spolu s bohatými pohybovými aktivitami, které budou doprovázet i relaxační činnosti. Snahou bude také čas trávit nejen na školní zahradě MŠ, ale více i v okolí formou procházek. Zaměříme se na rozvoj jemné a hrubé motoriky, dodržování pravidel a bezpečnosti, udržovat třídu v klidném a harmonickém klimatu. Ve třídě Dráčků budeme spolupracovat jako team, podporovat se vzájemně, respektovat individualitu dětí a podporovat jejich vzájemnou spolupráci.

Hlavní záměr:

- Osvojování poznatků a dovedností potřebných k podpoře zdraví a bezpečí.
- Rozvoj samostatnosti ve všech oblastech vývoje.
- Prohlubování a rozvíjení v dětech nabyté znalosti a dovednost zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických pravidel.
- Získávání bezpečných životních návyků a postojů, osvojení a zachování pravidel bezpečného chování.
- Rozvíjení komunikativních verbálních i neverbálních dovedností.
- Rozvíjení pohybových schopností a zpěvu.
- Osvojení si elementárních poznatků o živé a neživé přírodě.

Akce třídy Dráčků

Říjen:	Vitamínový den-ochutnávka ovoce a zeleniny
Listopad	Soutěž o nejhezčí podzimní zvířátko vyrobené doma
Prosinec	Dopolední Vánoční tvoření
Leden	Sněhohrátky s barvami
Únor	třídní zimní Olympiáda
Březen	Hledání Velikonočního zajíčka/vajíčka
Duben	Duhový den-barevná trička
Květen	Cesta za poznáním-vycházka na celé dopoledne v okolí Poruby

4. třída Vodníčků

Charakteristika třídy Vodníčků

Ve třídě Vodníčků se vzdělávají děti ve věku 5 až 7 let. Zaměřujeme se na individuální přístup k dětem a podle jejich schopností přizpůsobujeme vzdělávací nabídku. Rozvíjíme pochopení a respektování třídních pravidel, vzájemnou spolupráci (s kamarády i s učitelkami), budování důvěry a tolerance. Děti vedeme k rozvoji komunikace, samostatnosti, zodpovědnosti, sebeobsluhy a motorických dovedností. Zaměříme se na slabé stránky předškolních dovedností, které budeme procvičovat, tak aby se dítě rozvíjelo „nenásilně“ a bylo připravené k nástupu do základní školy, ale také na silné stránky dětí, abychom podpořili jejich zdravé sebevědomí.

Hlavní záměr:

- připravovat děti na povinnou školní docházku
- postupná adaptace nových dětí na kolektiv a na nové prostředí mateřské školy (stmelování kolektivu)
- celoročně vnímat a pozorovat přírodu kolem nás – vnímat změny v každém ročním období (environmentální vzdělávání)
- prevence sociálně patologických jevů, dbát o zdraví dětí, upevňovat zdravý životní styl, posilovat zdravé návyky
- vést děti k dodržování společenského chování
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti

AKCE TŘÍDY VODNÍČKŮ

ŘÍJEN -	„Podzim je tu“ – tematická vycházka (Pustkovecký rybník) Větrníčkový den
LISTOPAD –	Příprava výrobků na Vánoční jarmark
PROSINEC -	„Zima je tu“ – tematická vycházka (Pustkovecký rybník) Čertí dopoledne a Andělský den
LEDEN -	Stopy ve sněhu
BŘEZEN -	„Jaro je tu“ – tematická vycházka (Pustkovecký rybník) Návštěva knihovny – práce s knihou – návštěva domova důchodců
DUBEN -	Den Země
ČERVEN -	„Léto je tu“ - tematická vycházka (Pustkovecký rybník)

MŠ Mateřídouška

1. třída Sedmikrásky

Charakteristika třídy

Ve věkově heterogenní třídě Sedmikrásky jsou děti od 3 do 5 let. Jsou zde zapsány dvě děti ukrajinské národnosti.

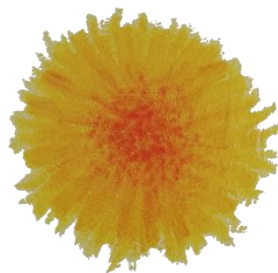
Vzhledem k věku dětí se zaměříme především na podporu v rozvoji jejich samostatnosti a sebeobsluhy. Ve spolupráci se zákonnými zástupci umožníme dětem postupnou a klidnou adaptaci do prostředí mateřské školy a jejich začlenění do kolektivu. Budeme podporovat rozvoj komunikačních dovedností dětí a rozšiřování jejich slovní zásoby. Taktéž bude cílem učitelek zlepšovat jemnou a hrubou motoriku dětí.

Hlavní záměr:

- Postupná a klidná adaptace nově příchozích dětí do MŠ ve spolupráci se zákonnými zástupci.
- Podpora samostatnosti a sebeobsluhy.
- Respektování individuality všech dětí.
- Rozvíjení jemné a hrubé motoriky dětí.
- Zdokonalení komunikačních dovedností dětí.

Akce třídy Sedmikrásek

<u>Říjen:</u>	Halloween (31. října 2023)
<u>Prosinec:</u>	Rozsvítíme mateřskou školu
<u>Březen:</u>	Pohádkové čtení aneb návštěva knihovny
<u>Duben:</u>	Den Země (22. dubna 2024)
<u>Květen:</u>	Prohlídka hasičské stanice v Ostravě-Porubě

2. třída Pampelišky

Třída Pampelišky se skládá z dětí ve věkovém složení 3 – 5 let. Z loňského školního roku přechází část dětí z nejmladší třídy Jeřabinek – 8 dětí. Ve třídě převládá skupinka chlapců – 13 chlapců, 10 děvčátek. S dětmi budeme pracovat podle IB, zvolených témat a rozvíjet všechny oblasti. Dbát budeme především na rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti, rozvíjet a iniciovat hru dětí, upevňovat kamarádské vztahy a snažit se vytvořit dětem příjemnou a pohodovou atmosféru ve třídě.

Hlavní záměr:

- Úspěšné zvládnutí adaptačního období, pravidla ve třídě, rituály
- Vytváření pocitu bezpečí ve třídě, příjemné klima třídy – pohoda
- **Hra a rozvíjení volné hry** dětí a s dětmi, **prožitkové učení**
- **Rozvoj řeči a řečových dovedností** ve všech aktivitách a činnostech
- **Podporování dětí a rozvíjení v oblasti pohybové výchovy**
- Rozvíjení kamarádských vztahů - navazování přátelství
- Rozvíjení samostatnosti ve všech oblastech – hygiena, stolování, převlékání
- Dobrá spolupráce s rodiči a rodinnými příslušníky dětí – „vtáhnutí“ do dění ve třídě prostřednictvím úkolů a společných akcí.

Akce třídy Pampelišky

S kamarádem do školky

- Ochutnávání doneseného ovoce a zeleniny – prožitkový den

Barevný a hravý Podzim

- Výroba třídního draka a pouštění v rámci vycházky
- Kaštanový den – hry s kaštaníky, tvoření zvířátek
- Uspávání ježečka Bodlinky – projekt třídy „Rok se stromy“

Mrazivé čarování

- Pečení lineckého cukroví a perníčků – hra s těstem
- Zdobení stromečku a poslech vánočních písní – donesení ozdůbky
- Valentýnské srdíčko pro kamaráda – srdíčkový den v Pampeliškách

Jaro se probouzí

- Prožitkové dopoledne s žížalou – pozorování, zkoumání hlíny
- Akce ke dni Země – návštěva dne Země, tvoření dle tématu

- Den s pohádkou a knihou

Léto plné pohody

- Návštěva Divadla Loutek
- Vycházka do lesa – hry v lese, hledání pokladu
- Vycházka za zmrzlinkou, cestování MHD
- Oslava Dne Děti

3. třída Zvonečky

V heterogenní třídě se nachází celkem 24 dětí předškolního věku v rozmezí od 4 do 6 let. Celkem tři děti jsou s odlišným mateřským jazykem, jedno dítě pracuje dle plánu pedagogické podpory (PLPP) a s jedním chlapcem předškolního věku dle doporučení PPP. V rámci třídy Zvonečky je k dispozici asistent pedagoga.

Hravou formou jsou zde děti vedeny k získání vědomostí, dovedností, návyků a postojů, potřebných k dosažení klíčových kompetencí, přiměřených věku, možnostem a schopnostem dětí. Výchovně vzdělávací působení je zaměřeno na to, aby byly děti dostatečně připravené pro vstup do základní školy v oblasti školní zralosti po stránce tělesné, rozumové, citové a sociální. Děti budou vedeny k dodržování společně stanovených pravidel třídy, samostatnosti, zodpovědnosti, vzájemné spolupráci a respektu k ostatním dětem a zaměstnancům školy. Ve třídě se budeme snažit vytvářet příjemné a přátelské klima, založené na vzájemné důvěře a porozumění. Pozornost budeme věnovat rozšiřování slovní zásoby, samostatnému a smysluplnému vyjadřování. V odpoledních hodinách je třída Zvonečky přizpůsobena svými aktivitami dětem s menší potřebou spánku, převážně předškolního věku.

Hlavní záměr:

- Akceptovat vývojová specifika a individualitu jednotlivých dětí
- Vést děti k radosti ze získávání nových poznatků z objevování
- Zaměřit se na přípravu dětí na vstup do základního vzdělávání
- Podpořit rozšíření slovní zásoby a samostatné vyjadřování dítěte
- Seznamovat a rozvíjet u dětí zdravý životní styl (sportovní činnosti)
- Podporovat u dětí pocit sebejistoty, sebedůvěry a uspokojení
- Podporovat rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb.

Akce třídy Zvonečků

S kamarádem do školky

- Vycházka do okolí MŠ a návštěva dětského hřiště

Barevný a hravý podzim

- Sběr přírodnin v lese

Mrazivé čarování

- Pokusy na sněhu
- Karneval ve třídě Zvonečky

Jaro se probouzí

- Naučná stezka za jarními kytíčkami a výroba herbáře

Léto plné pohody

- Návštěva různého prostředí v rámci tématu „Čím budu, až vyrostu?“
  - Policejní stanice
  - Dopravní podnik města Ostravy
  - Hasičská stanice
  - Obchod, lékárna, zahradnictví

4. třída Šípků

Ve třídě Šípků je zapsáno 27 dětí v rozmezí 4-6 let, 11 dívek a 16 chlapců. Hlavním cílem v letošním školním roce bude všestranný rozvoj osobnosti dětí, postupná adaptace (na prostředí, kamarády a paní učitelky), pochopení a respektování třídních pravidel, vzájemná spolupráce (s kamarády i s učitelkami), budování důvěry a tolerance, rozvoj komunikace, samostatnosti, zodpovědnosti, sebeobsluhy a motorických dovedností jak v oblasti jemné, tak i hrubé motoriky. Důležitý je individuální přístup ke každému dítěti a podle toho s ním nadále pracovat. Snažit se být dětem průvodcem, společníkem a kamarádem po jejich cestě životem, ne vůdcem.

Hlavní záměr:

- Vytvářet elementární povědomí o světě a o životě ve všech jeho formách
- Rozvíjet zdravé životní návyky a postoje (sebeobsluha, hygiena, zdravý životní styl)
- Vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé)
- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb

- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení

AKCE TŘÍDY ŠÍPKŮ

S kamarádem do školky:	Putování se Šípký: Návštěva komunitního centra Všichni spolu
Barevný a hravý podzim:	Putování se Šípký: Dopravní hřiště Šípkohraní Návštěva lesa – sběr kaštanů a žaludů Zdravé smoothie Halloweenská párty
Mrazivé čarování:	Putování se Šípký: Putování ke krmelci Vánoční dopoledne Pohádkové dopoledne
Jaro se probouzí:	Putování se Šípký: Výlet farma Duběnka Pokusy a objevy – Příroda na jaře Den Země
Léto plné pohody:	Putování se Šípký: Putování od rybníku k rybníku Návštěva IZS Den Děti – malý cukrář

5. třída Jeřabinky

Charakteristika třídy Jeřabinky:

Ve třídě Jeřabinek je zapsáno 14 dětí ve věku do 3 let. Třída je upravena a uzpůsobena potřebám 2 – 3 letým dětem. Pro děti je připraveno podnětné zázemí. K dispozici dětem je školní asistent v rozsahu 5,5 hodin denně.

Hlavní záměr:

- Klidný průběh adaptace
- Úspěšné zvládnání odloučení od rodičů
- Zvládnout přechody mezi činnostmi a režim dne
- Přivyknout pravidlům třídy
- Rozvíjet se po všech stránkách, rozvíjet hru, učit se přijímat druhého a reagovat na dospělou osobu
- Seznámit se s prostředím třídy, herny, mateřské školy, zaměstnanci

Akce třídy Jeřabinek

- S kamarádem do školky:** **Jede vláček Seznamováček**-cestování po MŠ, seznámení s personálem, ukázka ostatních tříd
- Barevný a hravý podzim:** **Lesní skřítkové** - objevování krás lesa, stavění domečků lesním skřítkům
Jablíčkový den-pokusy s jablky, pečení dobrot z jablek
Halloweenské dovádění-přehlídka masek, soutěže, diskotéka
- Mrazivé čarování:** **Tři králové**-výroba korun, zdolávání cesty do Betléma
Masopustní karneval-pečení koblížků, výroba masek, masopustní karneval, soutěže
- Jaro se probouzí:** **Jeřabinky volají jaro**-objevování jarní přírody, výlet do lesa, poznávání květin
Den Země – uklízíme ve školce
- Léto plné pohody:** **Výlet k rybníku**-pozorování okolí rybníku, plnění úkolů
Hrátky a pokusy s vodou, pohybové hry s vodou, překážková dráha s vodou

6.2 Hlavní úkoly

- ≈ umožnit dětem činnosti dle jejich schopností a výběru, nejen podle věku
- ≈ snaha o rovnoměrné rozdělení dětí do tříd podle pohlaví (možnost sourozeneckých dvojic, dle vhodnosti působení mezi sourozenci a věku dětí)
- ≈ zařazovat přiměřený počet dětí
- ≈ zajišťovat plynulost a dostupnost, postupnost ve spontánních i řízených činnostech v průběhu celého dne

6.3 Zápis a přijímání dětí do MŠ viz. Směrnice Kritéria přijímání dětí do MŠ.

Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla po dovršení věku 3. let. Do MŠ mohou docházet i děti zaměstnaných matek mladších 3 let, po dohodě s ředitelem školy a na doporučení dětského pediatra. Do MŠ mohou být zařazeny také děti vyžadující speciální potřeby, také na doporučení pediatra a SPC nebo dětského psychologa. Do MŠ může být přijato dítě i na zkušební dobu, nejdéle však na 3 měsíce (Vyhláška 14/2004 ve znění pozdějších předpisů).

Zápis probíhá v měsíci květnu (2. 5. - 16. 5.), ale je možno zapsat dítě i v průběhu celého roku (do výše kapacity školy, hygienických předpisů a počtu tříd ve školním roce).

Při přijetí vyplní rodiče či zákonní zástupci Žádost o přijetí do MŠ, Přihlášku ke stravování, Potvrzením lékaře o zdravotním stavu dítěte, na jejichž základě vydává ředitel školy Rozhodnutí o přijetí do MŠ. Zákonní zástupci jsou seznámeni při zápisu s kritériem postupu přijetí dětí do MŠ.

6.4 Aktivity pro rozvoj talentu dětí v průběhu vzdělávání

Děti mají možnost dle vlastního zájmu a volby se účastnit:

Výuka anglického jazyka „Angličtina s úsměvem“ – studijní ředitelka kurzů PaedDr. Iva Obermanová

Pohybová aktivita dětí

Bruslení na zimním stadionu – ve spolupráci s městským obvodem Poruba
- s trenéry hokeje Ostrava – Poruba

Poradenská činnost

Spolupráce se školním psychologem ZŠ Komenského Ostrava – Poruba
Spolupráce s pedagogy 1. stupně základních škol Komenského a Dětská
Pedagogicko – psychologickou poradnou Ostrava – Poruba, 17. listopadu 1123
Speciální pedagogické centrum Ostrava – Zábřeh, Kap. Vajdy

Prevence a péče o zdraví

- ≈ otužování v přírodě – pravidelnými vycházkami do přírody, pobytem venku
- ≈ ŠvP – dle závazného zájmu rodičů (jaro 2023)

6.5 Analýza podmínek budování školního programu

Klady

- ≈ aktivní přístup zaměstnanců
- ≈ dostatečný prostor školní zahrady – postupná rekonstrukce MŠ Mateřídouška
- ≈ prostor tříd a heren
- ≈ pravidelná údržba zahrady
- ≈ pedagogové se účastní DVPP
- ≈ mění se pohled na školu ze strany rodičů, tak i pedagogů, ostatních zaměstnanců školy a veřejnosti
- ≈ zaměstnanci jsou aktivní ke změnám
- ≈ zaměstnanci přijímají práci nad své povinnosti, vidí odezvu u veřejnosti

Zápory

- ≈ průběh rekonstrukce obou škol, postupně dle finančních možností

Prostředky

- ≈ využívání nových pomůcek, metod, forem vzdělávání
- ≈ hlavním prostředkem je prožitkové učení
- ≈ vybavení tříd – obnova hraček a vytvářet podnětné prostředí
- ≈ sebevzdělávání pedagogických, provozních i ostatních zaměstnanců
- ≈ výběr a pojmenovávání jídelníčku, výběr kvalitních surovin pro ŠJ
- ≈ rozbor zaměření MŠ – seznámení se ŠVP veřejnost

Formy

- ≈ zaměření školy na zdravý pohyb a zdravý životní styl
- ≈ finanční úspory v rozpočtu školy – postupná investice do inovace prostoru výdejen a kuchyně obou škol.

7. POŽADAVKY, KTERÉ JSOU KLADENY NA PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY

Zásada úcty ke každému člověku - pedagog

- vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, spokojeně, jistě
- zajišťuje všem dětem stejné postavení, žádné dítě nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí, soukromí

Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti - pedagog

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- umožňuje dětem postupnou adaptaci
- respektuje potřeby dětí, reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování
- podporuje nezdravou soutěživost
- pečuje o to, aby měly děti dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět

Zásada o kladné rysy dítěte - učitelka

- vyhýbá se negativním komentářům
- podporuje děti v samostatnosti
- dostatečně chválí a pozitivně hodnotí

Zásada aktivity dětí - učitelky

- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- nabízí dětem dostatek pohybových aktivit
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- vytváří pro činnosti s dětmi vhodné prostředí
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie

Zásada demokratického vztahu pedagoga

- sama se chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vzorem
- zajišťuje vhodný režim, kdy volnost a svoboda je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení
- předává dětem jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství
- věnuje se neformálním vztahům dětí a nenásilně je vede prosociálním směrem

- věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi
- ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority

Zásada rozvoje osobnosti pedagoga

- dbá o svůj další odborný růst
- jedná a chová se profesionálním způsobem
- z evaluační činnosti vyvozuje závěry pro svou další pedagogickou činnost
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat, a to na základě partnerství

Zásada názornosti pedagoga

- upřednostňuje činnosti, při kterých jsou děti aktivní, mohou zkoumat, objevovat a prakticky poznávat
- snaží se, aby k žádoucím poznatkům došly děti vlastní aktivitou

Zásada cílevědomosti pedagoga

- pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání školy
- dostatečně naplňuje cíle školy, dané roční plánem
- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle, dané ŠVP

Zásada vědeckosti pedagoga

- plně se věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní vzdělávací prostředky
- přiměřeně využívá počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP
- obsah vzdělávací práce je v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa

Zaměstnanci školy dodržují a respektují pravidla školy uvedené v dokumentech školy.

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání je koncipován tak, aby se každé dítě rozvíjelo po stránce fyzické, psychické i sociální. Aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno, aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy).

Proto je nutné, aby pedagogové při své práci sledovali rámcové cíle:

- 1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Tyto cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné. Znamená to, že nejen při činnostech plánovaných, ale i při nejrůznějších situacích a za různých okolností, působí pedagog na dítě ve všech třech cílových oblastech. Svým chováním, jednáním i svými postoji dítě ovlivňuje.

8.1 Dlouhodobý vzdělávací záměr

- ↪ Uspokojovat a respektovat každodenní potřeby dítěte: obecně lidské, zvláštní potřeby věku i jeho individuální a specifické potřeby.
- ↪ Vytvářet prostor, čas a prostředky pro spontánní hru, která je hlavní činností dítěte předškolního věku.
- ↪ Ochraňovat a posilovat organismus dítěte. Nabízet především dostatek volného pohybu, cvičení, optimální denní režim, kvalitní stravování. Pitný režim.
- ↪ Pohybovým a spontánní aktivitám věnovat systematickou pozornost v průběhu celého dne i při všech formách vzdělávání.
- ↪ Podporovat harmonický duševní vývoj předškolního dítěte. Posilovat a povzbuzovat jeho sebevědomí, chránit před situacemi a vlivy, které nezvládá, včetně předcházení nežádoucích vlivů.
- ↪ Vytvářet optimální klima na základě důvěry, úcty, empatie, solidarity, kamarádství.
- ↪ Vytvářet v mateřské škole vstřícné, estetické, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí. Kvalita věcného prostředí má významný vliv na pohodu, již se týká. Praktikovat vše, co prospívá zdraví a vyloučit vše, co mu škodí.
- ↪ Odvozovat obsah vzdělávání z přirozených témat, jako je lidský organismus, mezilidské vztahy, vztah ke světu, společnosti a přírodě – všeho co nás obklopuje na úrovni srozumitelné, dosažitelné předškolnímu dítěti, které se učí převážně prožíváním a shromažďováním zkušeností.
- ↪ Velmi důležitým úkolem naší mateřské školy je příprava dítěte na základní školu. Chápeme ji jako samozřejmou součást plynulé socializace a kultivace dítěte, která nám zaručí, že dítě bez potíží zvládne nároky na roli školáka. Dítě je účastníkem vyváženého programu činností nedirektivně řízených dospělými a iniciovaných dětmi.

8.2 Kompetence

Cílovým stavem, k němuž směřuje veškeré vzdělávání, jsou klíčové kompetence (v podobě výstupů).

- 1. Kompetence k učení**
- 2. Kompetence k řešení problémů**
- 3. Kompetence komunikativní**
- 4. Kompetence sociální a personální**
- 5. Kompetence činnostní a občanské**

Směřujeme k dosažení klíčových kompetencí na následující úrovni:

Kompetence k učení

- ↪ soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- ↪ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- ↪ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problému v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby a opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazií a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnosti a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

8.3 Formy a metody vzdělávání nabízené pedagogem

Používané metody pro získávání poznatků a dovedností

Dítě a jeho tělo

Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti (změny postojů a poloh těla)

Manipulační činnosti

Zdravotně zaměřené činnosti
Smyslové a psychomotorické hry
Konstruktivní a grafické činnosti
Hudební a HPH činnosti
Sebeobslužné činnosti, poznávání lidského těla, relaxace a odpočinek

Dítě a jeho psychika

Artikulační, sluchové a řečové, rytmické hry
Komunitní kruh
Vedení k samostatnosti k vyřízení vzkazu, vyjádření potřeb, vyprávění
Četba knih – spolupráce s knihovnou, grafické napodobení písmen, čísel
Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků a gest
Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
Poslech a sledování pohádek a příběhů
Spontánní hra, zkoumání vlastností předmětů, třídění, uspořádání materiálů
Námětové a didaktické hry
Hry pro rozvoj vůle a sebeovládání

Dítě a ten druhý

Verbální a neverbální komunikační aktivity
Sociální a interaktivní hry, společenské hry a aktivity
Kooperativní činnosti ve skupinách a ve dvojicích
Podpora kolektivních vztahů – vytváření pravidel soužití v kolektivu

Dítě a společnost

Pozitivní vzory vztahů a chování mezi lidmi
Přirozená adaptace
Osłavy svátků a narozenin, kulturní programy a osłavy výročí a zvyků – tradice
Hudebně pohybové, literární, výtvarné, slovesné a dramatické činnosti podporující tvořivost a nápaditost
Hry námětové - společenské role
Praktické činnosti a manipulace s pomůckami a materiálem
Změna prostředí – školy v přírodě

Dítě a svět

Pozorování okolního světa
Pozorování průběhu kalendářního roku ve spojitosti s prací na zahradě
Praktická orientace v místě bydliště, sledování tradic a oslav v místě bydliště
Hodnocení rizik spojených s životními situacemi
MHD, dítě a zdraví, dítě a návykové látky,
Účast v životě živé a neživé přírody
Encyklopedie – diskuse, kladení otázek a hledání odpovědí
Pokusy s materiálem, surovinami, rostlinami, semeny, sazenicemi
Využívání přirozených podnětů – ekosystém, ekologické hrové aktivity
Pěstitelské a chovatelské činnosti – praktické hry

Organizační formy práce s dítětem:

- ∞ individuální (osobnostní) – s 1 dítětem
- ∞ skupinové – se skupinou dětí
- ∞ frontální – se všemi dětmi ve třídě

- pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním
- iniciuje vhodné činnosti, připravuje prostředí a nabízí dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem.

Vzdělávací obsah vychází z přirozených a dětem blízkých témat jako je příroda a její zákonitosti, lidský organismus, mezilidské vztahy, vztah ke světu, společnosti, kultuře. Je rozpracován a konkretizován v soustavě integrovaných bloků, které integrují všechny vzdělávací oblasti RVP PV. Témata integrovaných bloků se vzájemně doplňují a prohlubují. Při jejich realizaci budou uplatňovány metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Soustava pěti integrovaných bloků tvoří nabídku pro rozpracování v TVP. Jsou pro obě školy závazné. Každý integrovaný blok skýtá možnosti rozpracování na tematické části, které budou ve třídách dále rozpracovány dle jejich konkrétních podmínek, struktury skupiny a úrovně dětí. Celá vzdělávací soustava školy – ŠVP, TVP probíhá ve školních i mimoškolních aktivitách, které se vzájemně prolínají. Jedná se zejména o integrované bloky, pedagogické projekty, které jsou součástí ŠVP. Ale současně i o ty projekty, které spontánně vyplynou ze života dětí a nejrůznějších situací – návštěva ZOO, práce Policie, Hasičů a řada dalších.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

Všemi činnostmi v mateřské škole, spontánními i řízenými, prolíná environmentální výchova (EVVO). Tento pojem vyjadřuje všestranné rozvíjení klíčových kompetencí (definovaných v RVP PV) v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím.

Klíčové kompetence jsou v oblasti EVVO dosahovány naplňováním těchto dílčích vzdělávacích cílů:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou přírodu chránit i zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, planetou Zemí

Prostředky a metody, obsažené v ŠVP, kterými naplňujeme EVVO:

- Vzdělávací nabídka vycházející z okruhu poznatků daných příslušným integrovaným blokem – pravidelně značeno v tématu, denních záznamech třídy
- Spolupráce se střediskem přírodovědců – ekologický program, krmení ptáků v zimě, účast na akcích ke Dni Země
- Krátkodobé projekty - vlastní akce ke Dni Země, vycházky do lesa, projektové vycházky do okolí mateřské školy
- Aktivní pomoc při ochraně životního prostředí – třídění odpadů
- Exkurze - návštěva Planetária, Zachranná stanice Bartošovice, výlet do ZOO
- Soutěže - účast ve výtvarných a tvořivých soutěžích

Minimální preventivní program

Součástí ŠVP je i primární prevence rizikového chování, jejíž základním principem strategie je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti.

Základem prevence a ochrany před společensky nežádoucími jevy v naší mateřské škole je výchova ke zdravému způsobu života, která je uskutečňována prostřednictvím prožitkového učení a prolíná všemi integrovanými bloky v průběhu celého dne.

Mezi základní osvojené kompetence v oblasti prevence rizikového chování patří:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a být v bezpečí, a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit vlastní názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů

Metody a formy, které využíváme k dosažení kompetencí v oblasti prevence rizikového chování

- Stanovení a dodržování pravidel třídy
- Důsledné oslovování dětí jménem
- Prosociální chování a sociální kompetence
- Navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- Osvojování a upevňování základních hygienických návyků
- Rozvíjení zdravého sebevědomí a sebedůvěry
- Neformální a úzká spolupráce s rodiči

Aktivita vedoucí k naplňování kompetencí v oblasti prevence rizikového chování

- Sociální hry
- Námětové hry a společná činnost
- Tvořivé, výtvarné a pracovní činnosti
- Dramatické činnosti
- Společné akce s rodiči v mateřské škole
- Četba pohádek, realizace projektu „Mateřská škola čte dětem“
- Tematické vycházky a exkurze
- Spolupráce s odborníky – návštěva hasičského záchranného sboru
- Dopravní den s městskou policií

8.4 Integrované bloky

- **S kamarádem do školky**
- **Barevný a hravý podzim**
- **Mrazivé čarování**
- **Jaro se probouzí**
- **Léto plné pohody**

I. S KAMARÁDEM DO ŠKOLKY

Délka realizace: 4 týdny

Věková skupina: 2 - 7 let

Charakteristika a hlavní záměr:

Hlavním záměrem je vytvořit dětem optimální podmínky k pobytu v mateřské škole, usnadnit jim adaptaci, pomáhat nově příchozím vyznat se v prostoru třídy a seznámit se s uspořádáním dne. Postupně se seznamovat s prostorami MŠ a lidmi, kteří v ní pracují, učitelkami ve třídě a kamarády ve skupině. Prostřednictvím společných her a činností s kamarády, pomocí hraček, maňáskových situačních scének seznamovat děti se základy sebeobsluhy, kulturních a hygienických návyků, zacházením s běžnými předměty denní potřeby. Vyprávět si společně o zážitcích spojených s létem, prázdninami, cestováním, cizími zeměmi. K získávání pocitu zázemí a bezpečí seznamovat děti s denními rituály a ve vhodných situacích společně s dětmi vytvářet pravidla pro soužití ve třídě. Volit okruhy činností vedoucí k získávání sebedůvěry, k rozvoji samostatnosti, schopnosti žít ve společenství (poznání, že každý jsme trochu jiný), vše směřovat k tomu, aby se zde děti cítily spokojené a šťastné. Zařazovat tělovýchovné chvíle a pohybové hry v průběhu dne k nastartování pravidelného cvičení.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy vzdělávacích oblastí pro měsíc **září**.

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

1.1 uvědomění si vlastního těla

1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

1.5 osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

2. 1. Jazyk a řeč

2.1.1 rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno □ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) □ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 2.2.3 posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2.3 Sebepojetí, city, vůle

2.3.1 poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

2.3.2 získání relativní citové samostatnosti

2.3.3 rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý (interpersonální)

3.1 seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

4.1 poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo

až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

5. Dítě a svět (environmentální)

5.1 seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

5.2 vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

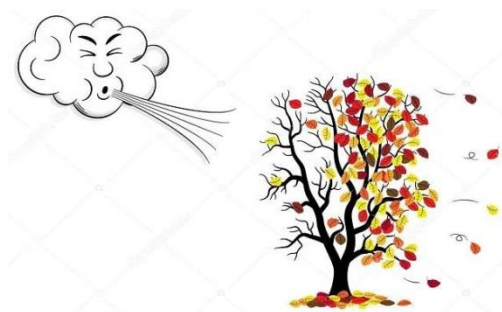
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Okruhy nabízených činností:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

2. Barevný a hravý podzim

Délka realizace: 8 týdnů

Věková skupina: 2 – 7 let

Charakteristika a hlavní záměr:

Cílem IB je vést děti k aktivnímu poznávání podzimní přírody, jejich barev a krás. Prostřednictvím vycházek a výletů k zahradám, polím i obchodu přibližovat dětem elementární poznatky o zelenině, ovoci a ovocných stromech. Na základě přímého prožitku z vycházek do okolí probouzet v dětech potřebu pobývat v prostředí podzimní přírody, vnímat rozmanitost barev, hledat její krásy a zákonitosti, vnímat detaily podzimní přírody. Přírodní terén využívat k rozvíjení pohybových dovedností. V souvislosti s vycházkami seznamovat děti s bezpečným chováním při pobytu na chodníku i silnici. Učit děti přírodu chránit. Seznámit je s lesními zvířaty a jejich přípravou na zimu, s plody lesa a podzimní přírody, s možnostmi využití některých přírodnin, s významem lesa – domov pro zvířata, ptáky, zdroj dřeva, místo k odpočinku, sběr lesních plodů. Rozvíjet poznatky o práci hajného, dřevorubce, o významu třídění odpadu. Seznámit se s rozmanitostí podzimního počasí, využívat vítr k pouštění draků. Uvědomovat si vliv chladného počasí na zdraví a umět se chránit – teplé oblečení. Vnímat na sobě rozdíl mezi teplem a zimou. IB využijeme i k podpoření myšlenky o důležitosti ovoce a zeleniny pro naše zdraví, k rozvíjení hygienických návyků, kulturního stolování, stomatologické péče. Získané poznatky využívat při hrách, výtvarných i praktických činnostech. Rozvíjet manuální dovednosti dětí při tvořivých, kreativních i pracovních činnostech.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy vzdělávacích oblastí pro období **říjen a listopad**.

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

1.1 uvědomění si vlastního těla

1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

1.4 rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

1.5 osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

2. 1. Jazyk a řeč

2.1.1 rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

2.1.2 rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Očekávané výstupy:

- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2.3 Sebepojetí, city, vůle

2.3.2 získání relativní citové samostatnosti

2.3.3 rozvoj schopnosti sebeovládání

2.3.4 rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

3. Dítě a ten druhý (interpersonální)

3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, apod..)

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

4.1 poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

4.2 rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

4.3 rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět (environmentální)

5.2 vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

5.4 pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

5.7 rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Okruhy nabízených činností:

- Ekologicky motivované hrové aktivity
- Aktivní zapojení do sezónních prací – sběr listí, pracovní činnosti
- Vycházky do lesa a nejbližšího okolí, pozorování přírody
- Sběr kaštanů a žaludů
- Manipulace ve formě s přírodním materiálem
- Písňe s přírodní tematikou
- Sluchové, hmatové hry
- Didaktické hry – škola, rodina
- Pravidla soužití v kolektivu – jejich dodržování
- Čtené texty – pohádky, příběhy s dětským hrdinou
- Sociální situace – divadlo, kino, návštěva výstavy – výstava v MŠ práce kamarádů
- Pravidelná péče o vlastní tělo, hygienické tvoření návyků, stolování
- Pracovní a výtvarné činnosti – výzdoba školy – aktivní zapojení dětí
- Didaktické a námětové hry na téma zdraví, ochrana těla
- Hry s barvami – míchání, zapouštění

3. Mrazivé čarování

Doba realizace: 12 týdnů

Věková skupina: 2 – 7 let

Charakteristika a hlavní záměr:

V rámci tohoto IB se budeme snažit vytvořit dětem pohodovou a klidnou předvánoční a vánoční atmosféru, vytvořit podmínky k radostnému prožití předvánočního času. Toto období v sobě nese tajemno, sílu kouzel a překvapení, děti mají možnost vše vnímat prostřednictvím přímého prožitku – mikulášská nadílka, nadílka od Ježíška, společná příprava na vánoční čas – zdobení stromečku, výroba vánočních ozdob, pečení a zdobení perníčků, posilování citové vazby k rodině. Cílem je seznámit děti s vánočními tradicemi, zvyky, koledami. Upevnit a posílit kamarádské vztahy, naučit se vnímat potřeby a pocity ostatních. Čas vánoc je samo o sobě něco tajemného, kouzelného, zázračného, děti se na něj těší celý rok, proto je důležité děti nechat proniknout do světa vánočního klidu, pohody, společně kooperovat, získat nové dojmy, zážitky, prožitky vyjádřit verbálně i neverbálně, vytvářet prosociální postoje, rozvíjet sociální citlivost, toleranci, schopnost přizpůsobit se, cítit sounáležitost s dalšími lidmi.

Dalším cílem tohoto IB je osvojit si poznatky o zimní přírodě, o změnách počasí v souvislosti s ročním obdobím, o souvisejících přírodních jevech (námraza, led, rampouchy, sníh...), seznámit se s různými druhy zvířat, jejich způsobem života (přezimování, jejich potravě v zimě), poznat je a umět je pojmenovat.

Přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu, rozvíjením pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky prostřednictvím her a zimních sportů (sáňkování, koulování, stavění sněhuláků), vést děti k uvědomění si vlastního zdraví, k ochraně zdraví. Seznámit děti se způsoby ochrany zdraví, naučit se poznávat jednotlivé druhy oblečení a vědět, k čemu slouží.

Osvojovat si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet základy dialogu, formulovat otázky, umět se vyjádřit a mít povědomí o základních pojmech týkajících se bydliště a školy.

Rozvíjet v dětech představivost, fantazii, schopnost spolupráce při výrobě karnevalových masek, karnevalové výzdobě. Prostřednictvím lidových i umělých pohádek, bajek a příběhů s dětským hrdinou vést k rozlišování a hodnocení chování pohádkových hrdinů, vést k pojmenování charakterových vlastností. Prostřednictvím literárních textů rozvíjet verbální i neverbální komunikaci, slovní zásobu, vyjadřování a paměť. Vést k záměrnému naslouchání a k reprodukci v souvislých větách. Pohádky využít k dramatizaci. Ukázat dětem knihu jako zdroj poznání, pracovat s atlasy, encyklopediemi, seznamovat se s životem Eskymáků, polárními krajinami. Využívat prožitkové aktivity (návštěva knihovny, divadelní představení) k osvojování si základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy vzdělávacích oblastí pro období **prosinec, leden, únor.**

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

1.1 uvědomění si vlastního těla

1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

1.4 rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

1.5 osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

2. 1. Jazyk a řeč

2.1.1 rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

2.1.2 rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2.3 Sebepojetí, city, vůle

2.3.2 získání relativní citové samostatnosti

2.3.3 rozvoj schopnosti sebeovládání

2.3.4 rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

3. Dítě a ten druhý (interpersonální)

3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

4.1 poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

4.2 rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

4.3 rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět (environmentální)

5.2 vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

5.4 pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

5.7 rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Okruhy nabízených činností:

- Poslech literárních textů, bají, příběhů s dětským hrdinou
- Hudební, výtvarné činnosti – prostor k seberealizaci, fantazii
- Vlastní vyprávění zážitků
- Příprava oslav svátků – Mikuláše a vánoční besídky
- Příprava dárek pro kamaráda, pro rodiče
- Návuk krátkých textů, písní, říkadel, rytmizace slov
- Hry na ORFN
- Taneční a pohybové aktivity
- Denní komunitní kruh – sledování správné výslovnosti
- Logopedická péče ve spolupráci se ZŠ
- Poslech vánočních písní, koled – navození příjemné atmosféry

- Zimní sezónní sporty a hry na sněhu
- Prohlížení encyklopedie – lidské tělo
- Didaktické hry, námětové hry
- Bezpečně na sněhu, bezpečné hry, ochrana zdraví
- Zdravá strava, přiměřené množství jídla - Pyramid'áček
- Hry s číselnou řadou a s písmeny – opis velkých písmen
- Grafomotorická cvičení
- Prohlížení knih – vyhledávání časového sledu, návaznost děje
- Relaxační koutky – vytváření osobního soukromí
- Četby pohádek – vyhledávání kladů, záporů
- Pozorování zimní zahrady
- Praktické hry s čísly, písmeny, slovy
- Pozorování práce dospělých
- Prohlížení encyklopedie
- Metodické materiály – rodiny, dítě – jeho vývoj, denní režim, co děláme celý den
- Výtvarné hry – pracovní činnosti, práce s různým materiálem

4. Jaro se probouzí

Délka realizace: 8 týdnů

Věková skupina: 2 – 7 let

Charakteristika a hlavní záměr:

Hlavním záměrem je seznámit děti s krásami jarní přírody a jejími proměnami: změny počasí, první jarní květiny, pučení stromů, přilet ptáků z teplých krajín, probouzení hmyzu, zvířata a jejich mláďata. Seznámit děti s tradicemi Velikonoc, významy jednotlivých dnů (zelený čtvrtek, velký pátek...), s jarními písněmi. Využít netradičních materiálů ke zhotovování výrobků z papíru, proutí a zdobení kraslic. Vést děti ke slovnímu i výtvarnému vyjádření svých zážitků z Velikonoc. Rozvíjet zvědavost, zájem a radost dětí z objevovaného i z nových možností her na zahradě (hry v písku, míčové hry, dopravní hry aj.), ze sportování na školním hřišti, zdolávání překážkové dráhy (využití herních prvků na zahradě). Seznámit se s novými básněmi, říkadly, procvičit orientaci v prostoru, sladit pohyb s rytmem písní o jaru v hudebně pohybových hrách. Realizovat poznávací vycházky do přírody, vnímat jarní přírodu všemi smysly. Vést děti k uvědomování si toku času a změn v přírodě v průběhu roku – střídání ročních období.

Zaměřit se na ochranu životního prostředí spojenou s oslavou Dne Země (třídění odpadu, recyklace, čistý vzduch). Shrnout elementární poznatky o přírodě a rozlišit, co je živá a neživá příroda.

Prostřednictvím poznávacích vycházek se seznamovat s prostředím, ve kterém dítě žije. Chápat význam pojmu „domov“ jako místa, kde je nám dobře. Vytvářet si pozitivní vztah k obci, ve kterém děti žijí, seznamovat se s významnými budovami ve svém okolí.

Zařadit téma dopravní výchovy, kdy si děti budou upevňovat základní pravidla chování na ulici a na chodníku, při přecházení přes silnici, rozumět světelné signalizaci, chápat základní dopravní značky. Seznámit děti se záchrannými složkami a jejich významem, s různými druhy dopravy. Poznatky a dovednosti získávat především přímým prožitkem.

V tomto integrovaném bloku se děti seznámí s pojmem rodina. Děti budou umět vyjmenovat nejbližší členy rodiny, vnímat jejich vzájemné vztahy a spolupráci, děti budou pracovat s pojmy prarodiče, tety, strýčkové, bratrance, sestřenice. Cílem je uvědomovat si emoce a city vůči rodině, popsat jednotlivé emoce, jako: mít rád, být smutný a veselý, rozzlobený, emoce, které s rodinou souvisí. Pomocí různých scének se děti budou snažit emoce vyjádřit. Děti se pokusí popsat své rodiče slovně i výtvarně, ztvárnit jejich zaměstnání pantomimicky, pomocí dramatizace. Děti budou popisovat, co mají na rodičích rádi, co se jim líbí, co mají rádi na sobě, jací jsou, jak vypadá maminka, tatínek.

V souvislosti s plynutím času děti získají informace o narození miminka a růstu lidského těla. Důležité je si uvědomit individuální rozdílnost a možnosti každého lidského těla při nejrůznějších aktivitách, být tolerantní vůči ostatním, radovat se z pokroků, ze zvládnutého. V

rámci svátku Den matek se zaměříme na uvědomění si citového vztahu mezi matkou a dítětem, na pomoc mamince a připravíme vystoupení pro rodiče. Děti se budou orientovat v řemeslech a zaměstnáních svých rodičů, budeme je vést k ocenění a respektu k významu lidské práce.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy vzdělávacích oblastí pro období **březen, duben**.

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

1.3 rozvoj a užívání všech smyslů

1.7 osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

1.8 vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

2. 1. Jazyk a řeč

2.1.1 rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

2.1.3 osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

2.2.2 rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

2.2.3 posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy:

- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2.3 Sebepojetí, city, vůle

2.3.5 rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

2.3.6 rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

2.3.7 získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

3. Dítě a ten druhý (interpersonální)

3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

3.5 rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

3.6 rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

4.4 vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

4.5 seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

4.6 vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

4.7 vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

4.8 rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět (environmentální)

5.5 osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

5.6 rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Okruhy nabízených činností:

- Pozorování změn v přírodě živé i neživé, rozlišení pojmů
- Orientační lokomoční i nelokomoční hry
- Pokusy se živou i neživou přírodou – příprava sazenic a rostlin k pěstování (tání sněhu, růst rostlin – potřeby rostliny k životu)
- Vlastní podíl na jídelníčku – beseda s paní kuchařkou
- Vlastní výroba pokrmu – svačina
- Vycházky do okolí, do přírody, jednodenní výlet
- Pozorování změn barev v přírodě, u zvířat
- Hry se slovy – hledání významu, slovník
- Sledování času – kalendář počasí
- Poslech pohádek, textů s dětským hrdinou, o zvířatech
- Četba v encyklopediích – získávání a vyhledávání poznatků i samostatně
- Prohlížení ilustrací k textu – vlastní výroba ilustrace k pochopenému a porozuměnému textu
- Pracovní činnosti s rostlinami – praktické zkušenosti
- Pracovní činnosti na školní zahradě – sázení
- Zájmové činnosti vedoucí k potřebě získávání poznatků, k učení
- Zdravotní cviky, PH,HPH
- Hry s míčem, tělovýchovným náčiním
- Cvičení na náradí
- Pobyty venku, volný pohyb, místo k odpočinku – pozorování přírody
- Orientační hry venku a v místnosti
- Třídění zvířat podle druhu, pohybu, srsti
- Tělovýchovné chvíle, relaxace, strečink, relaxační cviky s hudbou
- Rozvoj řečového projevu – hry se slovem, hledání písmen, logopedická prevence

- Dechová cvičení – zpěv
- Rytmizace slov – tradiční říkadla
- Hry s barvou – semafor, správná reakce na barevný signál
- Výtvarné činnosti – dopravní prostředky, popis, pojmenování.
- Zebra – význam pro chodce
- Praktické činnosti – dopravní hry, přechod po přechodu, práce na Zahradě
- Chov drobných živočichů
- Námětové hry – doprava, silnice, dopravní prostředky, na dvoře
- Metodické materiály, CD Bezpečnost dětí
- Pracovní listy – určování barev, čísla, počtu, přiřazování do skupin
- Labyrinty cest -orientace v prostoru
- Třídění přírodnin – květin, rostlin, stavebnic podle tvaru, barvy, materiálu
- Hry na školní zahradě, praktické pracovní činnosti , získávání poznatků
- Didaktické hry – Rodina, škola, třída, obchod, pošta, u lékaře
- Pracovní činnosti – výroba dárků pro maminku k svátku
- Pravidla chování ve třídě – hodnocení situací – pomoc kamarádovi
- Praktické zkušenosti a činnosti – pokus-omyl
- Literární texty s dětským hrdinou _ Adámek
- Fotografie maminky – rozhovory, zkušenosti – jaká je moje maminka
- Společenské vystupování – návštěva kina, divadla, kulturních akcí
- Odpoledne s maminkou – hravé a sportovní aktivity
- Námětové hry – domácnost, rodina
- Didaktické hry – co dělá moje maminka, tatínek

5. Léto plné pohody

Délka realizace: 8 - 12 týdnů

Věková skupina: 2 až 7 let

Charakteristika a hlavní záměr:

V letním období si děti díky různým činnostem budou procvičovat a upevňovat poznatky, vědomosti a dovednosti nabyté za celý školní rok a budou se snažit je využívat při vhodných příležitostech. Hlavním záměrem je vytvořit pozitivní, veselou atmosféru, která pramení ze Dne dětí. Připravit dětem radostné prožití oslavy prostřednictvím soutěživých her, radovánek, zábavných činností a společných výletů. Formou pomyslného cestování po mapě se naučit pojmenovávat různé národnosti a rasy – Evropan, Japonec, Eskymák, Indián, Černoš ... Uvědomovat si rozdíly ve způsobech života, v užívání rozdílných jazyků v různých zemích a kulturách. Okolní svět je pro nás zajímavý, různorodý nikoli nepřátelský. Budeme posilovat kamarádké vztahy. Pokusíme se dětem přiblížit zajímavá místa na naší planetě Zemi, ta která nevidíme v naší přímé blízkosti – moře, džungle, pouště. Budeme rozvíjet poznatky o exotických zvířatech.

Zařadíme téma dovolených, letní přírody, blížících se prázdnin. Poučíme děti o bezpečném chování po dobu prázdnin – v lese, u vody apod.

Dílčí vzdělávací cíle a očekávané výstupy vzdělávacích oblastí pro období květen, červen (prázdninové měsíce).

1. Dítě a jeho tělo (biologická)

1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

1.3 rozvoj a užívání všech smyslů

1.6 osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

1.8 vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým

a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika (psychologická)

2. 1. Jazyk a řeč

2.1.2 rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

2.1.3 osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy:

- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

2.2.2 rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

2.2.4 vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

2.2.6 vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy:

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů)

podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2.3 Sebepojetí, city, vůle

2.3.5 rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

2.3.6 rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

2.3.7 získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

3. Dítě a ten druhý (interpersonální)

3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

3.5 rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

3.6 rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

4. Dítě a společnost (sociálně-kulturní)

4.4 vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

4.5 seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

4.6 vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

4.7 vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

4.8 rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět (environmentální)

5.3 poznávání jiných kultur

5.6 rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Okruhy nabízených činností:

- Denní starost o vlastní úpravu zevnějšku – stolování, hygienické návyky
- Pravidla soužití ve třídě a kolektivu – respektovat kreslené požadavky
- Slovní vyjadřování vlastních potřeb, zážitků, vyprávění, rozhovor s dospělým
- Obrazová dokumentace, vycházky do okolí, vyjížďka do blízkého města, ZOO
- Rozlišování a respektování jiných národnostních kultur
- Poslech literárních textů. písní, nácvik správné výslovnosti - básnička
- V běžném životě hledání nebezpečných situací – návykové látky
- Práce s encyklopedií – světadíl, zeměkoule
- Výtvarné zachycení světa – co obsahuje
- Sledování různých ras lidí a národnostních odlišností, jiný jazyk
- Sledování dění života v okolí – zahradní labyrint, pozorování růstu
- Práce na zahradě – sběr plodů a jejich praktické využití
- Seznamování s jinými kulturami v encyklopedii či obr.materiálu

- Poslech písní cizích zemí v cizím jazyce
- Literární texty – bajky v překladu z jiných zemí, poslech hymny, pozorování státních znaků různých států
- Tělovýchovné a turistické aktivity
- Cvičení na overalu
- Prohlížení fotografií z dovolených, prohlížení encyklopedií
- Rozlišování potřeb vlastních i potřeb jiného – pravidla soužití
- Sledování vlastního těla – jiných – postižení u lidí – brát je přirozeně
- Přemíra audiovizuální techniky – srovnání s vycházkou, sportem
- Otužování vodou, koupání, sezónní činnosti
- Hry na školní zahradě, Teepee
- Práce na školní zahradě – sklizeň plodů, zalévání
- Pozorování drobných živočichů v labyrintu, pocitový chodníček

Pro pedagogy jsou motivační témata nezávazná, avšak závazné je plnění dílčích cílů v třídních vzdělávacích programech, tak aby navazovaly na ŠVP. Nesplněné úkoly lze zařadit do dalších měsíců na základě zdůvodnění. Pedagog se řídí očekávanými výstupy u nejstarších dětí, přílohou ŠVP jsou vzdělávací standardy, které by děti odcházející do ZŠ měly zvládnout v rámci individualit a maximálního individuálního přístupu pedagoga.

8.5 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program je otevřený plán pro práci pedagoga. Pedagogové jej dotváří v průběhu roku. Vychází z charakteru třídy. Součástí TVP jsou pravidla soužití mezi dětmi – vypracovává učitelka, na jednotlivé třídě podle okolností. Součástí je průběžné hodnocení.

8.6 Doplnující programy a projekty

Plavání

Cíl projektu:

Cílem je pomoci dětem překonávat strach z vody, upevňovat fyzickou zdatnost a podporovat základy sportovních aktivit.

Forma:

Kurz plavání probíhá pod vedením společnosti Crabík, Ostrava - Vřesina v deseti lekcích dle zájmu rodičů s předností předškoláků. Je uskutečňován zpravidla na podzim v obou MŠ.

Bruslení

Cíl:

Cílem je vést děti ke zdravému životnímu stylu a radost z pohybu. Naučit se základy bruslení a podporovat základy sportovních aktivit.

Forma:

Bruslení probíhá jednou za měsíc v doprovodu dvou pedagogických pracovníků a tří trenérů. Děti navštěvují Zimní stadion Ostrava - Poruba. Za spolupráce a financování městského obvodu Poruba.

Projekty MŠ:

Projekt MO Poruba	„Muzikoterapie a Oáza klidu“	30.000,-
Projekt SMO	„Tvoříme, hrajeme si a zkoumáme III.“	60.000,-
Projekt SMO – Talentmanagement	„Zvídavá sova pro nadané děti“	150.000,-
MŠMT a ESF	OP JAK „Šablony I.“-	890.000,-

Společnost REMA   Zapojení do třídění elektroodpadu a baterií

Celé Česko čte dětem   Projekt zaměřený předčtenářskou gramotnost

Plánované akce mateřské školy Mateřídouška

Projektové vycházky	průběžně	všechny individuálně
Návštěva hasičského sboru	jaro	Baturná
Řezbář v MŠ – projekt řemesla	říjen	Baturná
Dýňobraní – akce s rodiči	podzim	Baturná, Tkáčová
Vycházky do lesa	průběžně	všechny
Fotografování dětí	listopad, květen	Kredbová
Projektové dny mimo MŠ – Šablony I.	Průběžně	Kredbová
Mikulášská nadílka pro děti	prosinec	Klupalová
Vánoční dopoledne	prosinec	Hochvaldová
Vánoční odpoledne s rodiči	prosinec	všechny individuálně
Vánoční workshop Alšovo nám.	prosinec	Baturná, Dluhošová
Lyžařský kurz Skalka	únor	Tkáčová
Návštěva ZŠ – předškoláci	březen	Ivanová
Karneval – s rodiči	březen	všichni
Velikonoční jarmark – řemesla	březen	Baturná, Tkáčová
Návštěva knihovny	březen, duben	Baturná, Ivanová
Dopravní hřiště	květen	Tkáčová
Akce ke Dni Země	duben	Hochvaldová, Baturná
Plavání - Crabík	březen	Baturná
Besídka ke Dni matek	květen	všechny
Divadlo Loutek	jaro	Vighová
Oslava MDD - soutěže, atrakce	červen	Polachová
Projekt Muzikoterapie pro děti	podzim	Kredbová
Zhotovení tabla předškoláků	květen	Hochvaldová
Návštěva Kulturního centra - Poklad	dle nabídky	Vighová
Návštěva stanice přírodovědců- starší děti	1x měsíčně	pí.uč. III. a IV. tř.
Nemocnice pro medvídky	únor	Kredbová
Rozloučení se školáky	červen	všechny
Škola v přírodě	březen, duben	Kredbová
Celoškolkový výlet	květen	Kredbová

Plánované akce mateřské školy Pohádka

Projektové vycházky	průběžně	všechny
Návštěva hasičského sboru	jaro	Beschlová
Řezbář v MŠ – projekt řemesla	jaro	Baturná
Jablkobraní– akce s rodiči	říjen	Beschlová, Pernicová + p.uč.
Uspávání broučků – lampiónový průvod	říjen	Vasilová, Dudíková + p.uč.
Vycházky do lesa	průběžně	všechny
Fotografování dětí	listopad, květen	Klupalová
Projektové dny mimo a ve škole MŠ – OP JAK	Průběžně	Kredbová
Mikulášská nadílka pro děti	prosinec	Sládková, Karbowskiaková
Vánoční dopoledne	prosinec	všechny p.uč
Vánoční Jarmark s rodiči	prosinec	všechny
Vánoční workshop Alšovo nám.	prosinec	Klupalová, Beschlová
Krabice od bot	prosinec	Klupalová, Niedobová
„Ledová show“- SŠ Prof. Matějčka	prosinec	všechny p.uč.
Lyžařský kurz Skalka	únor	Dudíková, Niedobová
Návštěva ZŠ – předškoláci	březen	Adamcová, Klupalová
Karneval – s rodiči	březen	Adamcová, Niedobová
Návštěva knihovny	březen, duben	individuálně
Dopravní hřiště	květen	individuálně
Akce ke Dni Země	duben	Dudíková, Vasilová
Koncert ZUŠ	květen	Klupalová
Plavání - Crabík	podzim	Adamcová
Besídka Den rodiny	květen	všechny p. uč.
Divadlo Loutek	jaro	Klupalová
Planetárium	květen	individuálně
Oslava MDD - soutěže, atrakce	červen	Sládková, Karbowskiaková
Zhotovení tabla předškoláků	květen	Adamcová, Dudíková
Návštěva Kulturního centra - Poklad	dle nabídky	Klupalová
Návštěva stanice přírodovědců	dle nabídky	všechny
Návštěva keramické dílny	listopad, březen	Adamcová
Rozloučení se školáky	červen	Dráčci a Vodníčci
Škola v přírodě	březen, duben	Klupalová
Celoškolkový výlet	květen	Karbowskiaková + p. uč.

9. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy. Výsledkem kvalitně zpracovaného hodnotícího systému je získat objektivní informace o vnějších i vnitřních podmínkách činnosti školy.

1. Oblasti evaluace
2. Kritéria evaluace
3. Nástroje, prostředky evaluace
4. Kdy, jak často bude evaluace probíhat
5. Kdo se na evaluaci bude podílet
6. Druhy evaluace

9.1 Oblasti evaluace

Podmínky vzdělávání:

Evaluace bude probíhat ve všech oblastech podmínek ke vzdělávání, stanovených RVP PV. Jedná se o podmínky věcné, psychohygienické, životosprávné, o podmínky organizace, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění a spoluúčast rodičů.

Hledáme rizikové oblasti našich podmínek a cesty k jejich optimalizaci, zkvalitňování.

Průběh vzdělávání:

Ve vzdělávacím procesu probíhá evaluace vzdělávacích programů, souladu mezi ŠVP a TVP, je sledováno plánování a příprava výchovně vzdělávacího procesu – úroveň vzdělávacího procesu, práce jednotlivých pracovníků (i součinnost provozních zaměstnanců), úroveň dokumentace, odpovídající metody a formy, komunikace s dítětem, individuální přístup, úroveň práce v zapojení do společných akcí pro děti.

Výsledky vzdělávání:

Výsledky vzdělávání jsou sledovány v rámci integrovaných bloků, v rámci třídy, u jednotlivých dětí. Sledujeme, jsou-li u dítěte naplňovány kompetence ze všech oblastí RVP PV, zda se nám daří v rámci jednotlivých integrovaných bloků naplňovat očekávané kompetence a zda obsahují všechny oblasti. Sledujeme individuální pokroky u jednotlivých dětí a tomu přizpůsobujeme nabídku. V rámci třídy sledujeme, jestli se nám daří naplňovat výstupy, které jsme si sami nadefinovali.

9.2 Kritéria evaluace

Kritéria pro hodnocení jednotlivých pedagogických činností, podmínek a kvality výsledků odvozujeme ze základních požadavků na předškolní vzdělávání, které jsou vyjádřeny v RVP PV.

9.3 Nástroje, prostředky evaluace

Ke sběru informací během evaluace budou sloužit zejména tyto nástroje a prostředky evaluace:

- Analýza dokumentů MŠ, třídy TVP
- Analýza produktů dětí
- Diskuze
- Dokumentace o dětech, učitelkách
- Dotazník
- Hospitace
- Informace ze tříd na pedagogických radách
- Osobní portfolio dítěte, učitelky, školy
- Pozorování
- Práce s rámcovými cíli
- Rozhovor
- Záznamy a zprávy o kontrolách a hodnoceních
- Záznamy z pedagogických rad a provozních porad

9.4 Kdy, jak často bude evaluace probíhat

Časové rozpětí evaluace bude záležet na předmětu evaluace. V jiných časových intervalech bude probíhat evaluace výchovně vzdělávacího procesu, v jiných podmínkách školy.

Evaluovat budeme vždy v těchto situacích:

- * Když chceme zjistit, jak jsme úspěšní či neúspěšní, v čem a proč
- * Když potřebujeme vyřešit problém, který lze pole předem daných kritérií porovnat
- * Když potřebujeme zjistit, jak se nám daří naplňovat stanovené cíle a konkrétní plánované úkoly
- * Když chceme něco zlepšit, zkvalitnit, operativně jak je třeba

9.5 Kdo se bude na evaluaci podílet

Na evaluaci školy se budou podílet: vedení školy, pedagogičtí i správní zaměstnanci školy, rodiče, ČŠI.

Plán evaluace a časový harmonogram je obsahem Struktury vlastního hodnocení školy, vytvořené na základě podmínek vyplývajících z Vyhlášky č. 15/2005 Sb., v platném znění, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

9.6 Druhy evaluace

Evaluace vnější:

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele - audit
- vyhodnocování spolupráce s rodiči
- vyhodnocení spolupráce s širší veřejností
- vyhodnocováním rodiči

Evaluace vnitřní je prováděna

- vyhodnocováním podmínek vzdělávacího procesu
- vyhodnocováním každodenních činností – rozhovor v ranním kruhu
- vyhodnocováním dětmi – po ukončení činnosti
- shromažďováním výsledků práce a fotodokumentace dítěte - Portfolio dítěte
- kontrolní činnosti ředitelky
- vyhodnocování ŠVP PV a souladu s RVP PV
- vyhodnocování TVP PV – evaluace integrovaných bloků
- vyhodnocováním práce zaměstnanců školy
- klima školy a jeho vyhodnocování (SWOT analýza, dotazníky)
- vyhodnocováním spolupráce obou škol

9.7 Plán evaluace

Evaluace výchovně vzdělávacího procesu

<i>Cíl:</i>	Zhodnotit průběh vzdělávání, naplňování cílů, využívání forem a metod práce
<i>Časový rozvrh:</i>	Průběžně, písemné vyhodnocení v závěru školního roku
<i>Nástroje:</i>	záznam do časově neomezeného plánu (monitoring), konzultace učitelek, pedagogické rady, hospitace
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky

Evaluace personálních podmínek a osobního rozvoje pedagogů

<i>Cíl:</i>	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV, kvalifikovanost, DVPP, uplatňování nových poznatků ze samostudia,
<i>Časový rozvrh:</i>	Jedenkrát ročně
<i>Nástroje:</i>	Průběžné vzdělávání, kontrolní činnost, hospitace, porady
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky

Evaluace podmínek vzdělávání

<i>Cíl:</i>	Zhodnotit podmínky školy ve vztahu k naplňování cílů ŠVP
<i>Časový rozvrh:</i>	Jedenkrát ročně
<i>Nástroje:</i>	kontrolní činnost, záznamy z porad, schůzek s rodiči,
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky

Evaluace spolupráce s rodiči

<i>Cíl:</i>	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce
<i>Časový rozvrh:</i>	Jedenkrát ročně
<i>Nástroje:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - fotodokumentace - rozhovory s rodiči - dotazníky - pedagogické a provozní porady
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky, rodiče

Evaluace spolupráce s pedagogy

<i>Cíl:</i>	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce
<i>Časový rozvrh:</i>	Jedenkrát ročně
<i>Nástroje:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovory s pedagogy - pedagogické a provozní porada
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky, rodiče

Evaluace spolupráce s ostatními partnery

<i>Cíl:</i>	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce
<i>Časový rozvrh:</i>	Jedenkrát ročně
<i>Nástroje:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovory s partnery
<i>Kdo:</i>	Ředitelka a zástupkyně školy, učitelky, rodiče

Základní kritéria pro evaluaci TVP určuje ŠVP, jsou jednotná a závazná pro všechny třídy.

Cílem evaluace TVP je prověřit průběh a výsledky vzdělávání, zda jsou v souladu s celkovou koncepcí ŠVP, s konkrétními vzdělávacími cíli v jednotlivých oblastech rozvoje dítěte zda jejich průběžné uplatňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, kterou jsou základem pro postupné budování kompetencí klíčových.

Evaluace učitelek ve třídě vychází z každodenní diskuse a výměny zkušeností: projevy dětí, co děti znají, co ne, co se dařilo, co ne a proč?

Po ukončení každého IB je nutná zpětná vazba, kdy budou hodnoceny podmínky, organizace a stanoveny klady, zápory a východiska pro další práci.

Záznamy o dětech budou vypracovány vždy dle potřeby, nejméně 2x ročně. – dále pak dle potřeby dítěte a paní učitelky na třídě.

Individuální plány rozvoje budou vypracovány na základě zprávy z Pedagogicko-psychologické poradny a žádosti rodičů.

9.8 Přehled evaluačních činností ve třídě

Evaluace podtémat integrovaných bloků

<i>Cíl:</i>	Vyhodnotit plnění stanovených záměrů v rámci vzdělávací nabídky
<i>Časový rozvrh:</i>	Po ukončení IB
<i>Nástroje:</i>	konzultace učitelek
<i>Kdo:</i>	Učitelky

Evaluace integrovaných bloků

<i>Cíl:</i>	Provéřit naplnění stanovených záměrů, úspěšnot
<i>Časový rozvrh:</i>	Po ukončení IB
<i>Nástroje:</i>	Písemné záznamy, konzultace učitelek, pedagogické rady
<i>Kdo:</i>	Učitelky

Hodnocení individuálního rozvoje dětí

<i>Cíl:</i>	Vyhodnotit vývoj dětí, jejich pokroky či nedostatky
<i>Časový rozvrh:</i>	2x ročně (listopad, duben)
<i>Nástroje:</i>	Písemné záznamy do archu, konzultace učitelek
<i>Kdo:</i>	Učitelky

Evaluace individuálních plánů

<i>Cíl:</i>	Vyhodnotit pokroky dětí s IVP podle IVP
<i>Časový rozvrh:</i>	2 x ročně nebo dle potřeby dítěte
<i>Nástroje:</i>	Záznamy, konzultace s rodiči, odborníky
<i>Kdo:</i>	Příslušní pedagogové

Závěrečné hodnocení tříd

<i>Cíl:</i>	Vyhodnotit naplňování cílů, metod, vývoj dětí
<i>Časový rozvrh:</i>	1x ročně na konci školního roku
<i>Nástroje:</i>	Písemné záznamy, konzultace učitelek
<i>Kdo:</i>	Učitelky

ŠVP dále vychází z platných právních předpisů:

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhlášky MŠMT č. 214/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb. a vyhláška č. 43/2006 o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon 500/2004 Sb. Správní řád.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 104/1991 Sb. Úmluva o právech dítěte.

RVP PV, který je základním dokumentem a řídí se jím veškerá výchovně vzdělávací činnost MŠ.

SEZNAM ZKRATEK

ŠVP – školní vzdělávací program

MŠ – mateřská škola

IB – integrovaný blok

apod. – a podobně

tzv. – takzvaně

IVP – individuální vzdělávací plán

PPP- pedagogicko - psychologická poradna

SPC- speciálně pedagogické centrum

PLPP – plán pedagogické podpory

RVP PV – rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ZŠ – základní škola

MKS – městské kulturní středisko

MO – Městský obvod Ostrava - Poruba

SMO – Statutární město Ostrava